BESTRIJDEN SCHOOLVERZUIM EN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

Regionaal jaarverslag Leerplicht/RMC **2017-2018**

Zuidoost-Brabant

Inhoud

Voorwoord 3

Samenvatting 4

Inleiding 8

Leerplicht en kwalificatieplicht 12

2.1 Leerlingpopulatie 13
2.2 Relatief verzuim 14
2.3 Haltstraf en Justitiële afdoeningen 18
2.4 Vrijstellingen 20
2.5 Absoluut verzuim 22
2.6 Contact en inzet leerplicht 23

Overstap VMBO- MBO - Intergrip 24

RMC 26

4.1 Inzet op het middelbaar beroepsonderwijs 28
4.2 Verzuim 18+ 28
4.3 RMC begeleiding 30
4.4 Huisbezoeken nieuwe vsv'ers RMC subregio Eindhoven-de Kempen 32
4.5 Outreachende aanpak vsv'ers > 1 schooljaar arbeidsmarktregio Eindhoven-de Kempen 34
4.6 Outreachend werken 'jongeren buiten beeld' gemeente Helmond 36
4.7 Jongeren in een kwetsbare positie 36

Regionale samenwerking 38

5.1 Bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten 39
5.2 Regionale uitvoering leerplicht/RMC 39
5.3 Centrale leerlingenregistratie 40

Bijlagen 42

1. Definities en afkortingen 43
2. RMC beleidskader 2017-2020 46
3. Evaluatie overgang vmbo-mbo Intergrip 2017-2018 50

Voorwoord

Voor u ligt het regionaal jaarverslag leerplicht/RMC[1] Zuidoost-Brabant - Bestrijden schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten over schooljaar 2017-2018. Dit jaarverslag geeft informatie over de resultaten op het gebied van leerplicht, kwalificatieplicht en de uitvoering van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten (RMC-functie).

In de 21 gemeenten van de regio Zuidoost-Brabant voeren leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders hun taken regionaal uit. Dit heeft veel voordelen, zoals eenduidig beleid, hogere kwaliteit en betere samenwerking met partners die ook regionaal georganiseerd zijn zoals voortgezet onderwijs en het mbo.

Door onderwijs kunnen kinderen en jongeren zich ontplooien en ontwikkelen. Dit is een recht van en voor iedereen. Door onderwijs te volgen worden kinderen en jongeren toegerust om deel te nemen aan de samenleving en vergroten zij de kans op een arbeidsplek die past bij hun interesses en talenten.

Leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders in de regio Zuidoost-Brabant zetten zich, samen met ouders, jongeren, onderwijs, jeugdhulp en andere relevante partijen, in om schoolverzuim tegen te gaan en voortijdig schooluitval te voorkomen. Niet voor iedere jongere is het behalen van een diploma mogelijk. De samenwerking met de jongere, ouders en netwerkpartners is dan essentieel om een passend vervolgtraject vorm te geven.

Het afgelopen schooljaar zijn er veel ontwikkelingen geweest. Zo is de landelijke methodische aanpak schoolverzuim geïmplementeerd en zijn leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders op huisbezoek gegaan bij voortijdig schoolverlaters om te achterhalen wat zij doen en hen te begeleiden naar onderwijs en/of werk.

Met dit jaarverslag geven we inzicht in de activiteiten van leerplicht en RMC in schooljaar 2017-2018 en de belangrijkste cijfers en resultaten.

Stijn Steenbakkers
Voorzitter bestuurscommissie GGD Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

[1] RMC: Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Doel van de RMC-functie is het scheppen van voorwaarden voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/of arbeidsmarktpositie te bereiken. Het betreft hier jongeren tot 23 jaar.

Samenvatting

De regio Zuidoost-Brabant (RMC-regio 37) geeft op een uniforme wijze uitvoering aan het bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten onder jongeren in de leeftijd van 5 tot 23 jaar. Centraal hierbij is het uitgangspunt één school – één leerplichtambtenaar/RMC-loopbaanbegeleider. Grofweg zijn in de wettelijke taken leerplicht/RMC de volgende 3 onderdelen te onderscheiden.

Leerplicht

Alle kinderen tussen vijf en zestien jaar die in Nederland wonen zijn leerplichtig. Zij moeten onderwijs volgen op de school waar ze staan ingeschreven.
De leerplicht duurt tot en met het einde van het schooljaar waarin het kind zestien jaar wordt.
De leerplichtambtenaar houdt toezicht op naleving van de Leerplichtwet.

Kwalificatieplicht

Wanneer de leerplicht is geëindigd en de jongere nog geen startkwalificatie (havo-, vwo-, of minimaal mbo niveau 2-diploma) heeft behaald, blijft een jongere verplicht om ingeschreven te staan bij een school of instelling en deze geregeld te bezoeken. Dit noemen we de kwalificatieplicht. De leerplichtambtenaar houdt hier eveneens toezicht op. De kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere de leeftijd van achttien jaar bereikt of een startkwalificatie heeft behaald.

Voortijdig Schoolverlaten (vsv)

Jongeren hebben met een startkwalificatie meer kansen op de arbeidsmarkt. Gemeenten moeten dan ook in nauwe samenwerking met het onderwijs voorkomen dat jongeren voor hun 23ste jaar het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten. Deze taak dient regionaal uitgevoerd te worden en wordt Regionaal Meld- en coördinatiefunctie (RMC) genoemd. Deze is vastgelegd in verschillende wetten.

Leerplicht

Op 1 augustus 2017 woonden er 108.700 leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren van 5 tot 18 jaar in de regio Zuidoost-Brabant. Het is belangrijk te realiseren dat verreweg de meeste leerlingen niet in contact komen met de leerplichtambtenaar. Het grootste gedeelte gaat 'gewoon' naar school. Voor in totaal 5.231 leerlingen in de regio is in schooljaar 2017-2018 contact geweest met de leerplichtambtenaar, bijvoorbeeld wegens verzuim, het aanvragen van een vrijstelling of via een leerlingbespreking. Dit is 4,8% van alle leer- en kwalificatieplichtige jongeren, eenzelfde percentage als vorig schooljaar.

In schooljaar 2017-2018 hebben scholen 2.670 meldingen van ongeoorloofd verzuim gedaan. Een toename van 8,6% als gevolg van het beter melden van verzuim door scholen. Dit verzuim betrof 2.089 leerlingen, zijnde 1,9% van alle leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen in de regio. De aanpak van verzuim is een wettelijke taak van de leerplichtambtenaar. Scholen en leerplichtambtenaren hebben afspraken over het melden en de aanpak van verzuim om vervolgverzuim en voortijdig schooluitval te voorkomen.

In 2017-2018 is het aantal opgemaakte processen-verbaal fors afgenomen. Het aantal processen verbaal relatief verzuim is van 100 in schooljaar 2016-2017 afgenomen naar 67 in schooljaar 2017-2018, een afname van 33%. De afname is een landelijke tendens en is het gevolg van de invoering van de landelijke Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS), een integrale aanpak van schoolverzuim. Hierbij wordt een strafrechtelijke afdoening uitsluitend ingezet als dat noodzakelijk is om verzuim te stoppen én alle andere mogelijkheden geprobeerd zijn.
In 2017-2018 zijn regionaal minder controles luxe-verzuim uitgevoerd waardoor minder processen-verbaal vanwege luxe-verzuim zijn opgemaakt.
Er is 40 keer proces-verbaal opgemaakt, een afname van 31 in vergelijking met vorig schooljaar.

In 2017-2018 hadden 842 kinderen en jongeren (0,8%) voor één schooljaar of een deel daarvan een vrijstelling van de verplichting om naar school te gaan of de verplichting ingeschreven te staan aan een school, t.o.v. 877 in schooljaar 2016-2017.
216 kinderen en jongeren (0,2%) hadden een vrijstelling van de inschrijvingsplicht omdat zij vanwege hun lichamelijke of psychische beperkingen niet in staat waren onderwijs te volgen. Een afname van 10,7%.
574 kinderen (0,5%) in de regio staan ingeschreven op een school in het buitenland en zijn daarom vrijgesteld van de inschrijvingsplicht in Nederland.

In het schooljaar 2017-2018 is 113 keer absoluut verzuim geconstateerd. Aan het eind van het schooljaar waren 86 jongeren weer op een school ingeschreven of verhuisd buiten de regio of Nederland. 27 meldingen waren nog in behandeling.

Ontwikkelingen in 2018-2019

Processen-verbaal

- Naar aanleiding van de landelijke invoering van de MAS brengt een regionale werkgroep de implicaties van de MAS voor de werkwijze van leerplicht en haar kernpartners in kaart en wordt deze regionaal uniform uitgewerkt en geïmplementeerd.

Vrijstellingen schoolinschrijving op medische/psychische gronden

- Met ingang van 1 augustus 2018 is de 'Variawet'[2] ingevoerd. Door deze wet kunnen leerlingen, met instemming van de onderwijsinspectie, tijdelijk geheel of gedeeltelijk op een andere plaats dan school onderwijs volgen, terwijl de leerling wel blijft ingeschreven.
- De minister van onderwijs wil het onderwijsveld een rol geven in de procedure voor de totstandkoming van vrijstellingen op medische/psychische gronden. Hierbij wil hij de rol van de gemeente (in de vorm van de leerplichtambtenaar) versterken. Een wetsvoorstel hiertoe is in voorbereiding. De minister streeft ernaar het wetsvoorstel in de eerste helft van 2019 aan de Kamer voor te leggen[3].
- In samenwerking met ouders en kernpartners (instellingen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, jeugdhulp) wordt voor leerlingen met een vrijstelling op medische/psychische gronden gezocht naar mogelijkheden om (deels) onderwijs te volgen. Een vrijstelling is dan niet nodig. De verwachting is dat hiermee op termijn het aantal vrijstellingen verder zal afnemen.

RMC

De RMC-functie staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (vsv) . Doel van de wettelijke RMC-functie is het scheppen van voorwaarden voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/of arbeidsmarktpositie te bereiken. Het gaat hier om jongeren tot 23 jaar. In schooljaar 2017-2018 is de RMC-functie in de regio Zuidoost-Brabant uitgevoerd door de RMC-loopbaanbegeleiders. In dit jaarverslag worden de inspanningen van het RMC voor de jongeren die het onderwijs voortijdig, zonder startkwalificatie, (dreigen te) verlaten beschreven.

In schooljaar 2017-2018 hebben voortgezet onderwijsscholen en mbo-instellingen in totaal 739 keer verzuim van 18+ leerlingen gemeld, een toename van 9% ten opzichte van vorig jaar. Dit is het gevolg van de fysieke aanwezigheid van RMC-loopbaanbegeleiders in het mbo en de aandacht voor verzuim.

In 2017-2018 hebben de RMC-loopbaanbegeleiders in de regio Zuidoost-Brabant 1.087 jongeren (18 tot 23 jaar) benaderd met de vraag of begeleiding nodig of gewenst was. 412 van deze jongeren stonden nog ingeschreven bij een school. Vorig schooljaar zijn 1.065 jongeren benaderd, waarvan 418 nog ingeschreven stonden. Met 459 van de 1.087 jongeren is in 2017-2018 een intakegesprek gevoerd, waarna voor 145 jongeren een begeleidingstraject is opgestart, een toename van 21%. 73 van de jongeren zijn uitgestroomd naar onderwijs, 14 naar werk en 15 naar zorg of hulpverlening.

Met ingang van 1 januari 2018 is in de subregio Eindhoven-de Kempen (15 gemeenten) een project gestart. Hier gaat de leerplichtplusambtenaar[4] van de gemeente Eindhoven op huisbezoek bij jongeren van 18 tot 23 jaar die gedurende het schooljaar de school verlaten hebben. In totaal zijn 151 huisbezoeken afgelegd bij 137 jongeren. 31 jongeren gaven aan terug naar school te gaan of een BBL-opleiding te volgen. 42 jongeren gaven aan te werken en (nog) niet terug te willen naar school. Naar aanleiding van de huisbezoeken volgen 9 jongeren nog een begeleidingstraject bij leerplichtplus. Voor 12 jongeren is onderwijs (tijdelijk) niet haalbaar. 24 jongeren zijn niet thuis aangetroffen en hebben niet gereageerd op de achtergelaten huisbezoekkaart. Van deze groep is nog niet duidelijk wat zij doen. In totaal volgen 41 jongeren (27%) waarbij een huisbezoek is afgelegd weer een opleiding in schooljaar 2018-2019. Door de huisbezoeken ontstaat veel meer zicht op de daadwerkelijke situatie van jongeren. Gezien de positieve reacties van jongeren en ouders op de huisbezoeken is daarnaast de verwachting dat de actieve benadering drempelverlagend is voor een vervolgcontact met/door jongere en ouders.
In 2017-2018 hebben leerplichtplusambtenaren van de gemeente Eindhoven in de arbeidsmarktregio

[2] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/34732/stb-2018-12
[3] Beantwoording kamervragen over vrijstellingen leerplicht art. 5 onder a d.d. 12-09-2019
[4] De functie 'leerplichtplusambtenaar' is een combinatiefunctie leerplicht en RMC

Eindhoven-de Kempen (13 gemeenten) het project 'Outreachende aanpak' uitgevoerd voor vsv'ers > 1 schooljaar. Doelgroep van dit project zijn jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie en zonder inkomen die school in 2016-2017 of eerder verlaten hebben. In totaal zijn 303 van de 448 vsv'rs >1 schooljaar jongeren in behandeling (geweest) bij de leerplichtplusambtenaren van de gemeente Eindhoven. De doelgroep blijkt geringer dan vooraf verwacht. Van de 303 jongeren volgen 29 jongeren onderwijs en 91 werken. Daarnaast is voor 28 jongeren onderwijs (tijdelijk) niet mogelijk. 77 jongeren zijn niet thuis aangetroffen en hebben niet gereageerd op de achtergelaten huisbezoekkaart. Van hen is nog niet duidelijk wat zij doen.

Met ingang van april 2018 voeren jongerencoaches in de gemeente Helmond het project 'Outreachend werken jongeren buiten beeld' uit. Het project richt zich op Helmondse jongeren tot 23 jaar die geen startkwalificatie, geen uitkering, geen school-inschrijving, geen baan en een inkomen van minder dan € 300,- per maand hebben. Tot augustus 2018 heeft de focus met name gelegen op het opzetten van een outreachende aanpak (plan van aanpak) en het inrichten van het netwerk. In het jaarverslag 2018-2019 worden de resultaten van het project opgenomen.

Ontwikkelingen in 2018-2019

Verzuim 18+-ers

- Het aantal verzuimmeldingen van en verzuimgesprekken met mbo studenten neemt nog altijd toe. Niet bij alle jongeren met verzuim is er sprake van risico op schooluitval. Het RMC wil zich vooral richten op verzuimgesprekken met jongeren waarbij het risico op schooluitval bestaat.

Huisbezoeken nieuwe vsv'ers

- In de zomerperiode is het aantal vsv'ers i.v.m. behalen examens en wisseling mbo-opleidingen erg groot en is onduidelijk welke jongeren daadwerkelijk vsv'er zijn. In 2019 wordt in samenspraak en afstemming met het mbo gezocht naar mogelijkheden om jongeren met een verhoogd risico om vsv'er te blijven te detecteren en deze in de zomerperiode te bezoeken.
- Met ingang van 1 januari 2019 is in de regio een nieuwe regionale Centrale Leerlingenregistratie (CLR) voor leerplicht/RMC in gebruik genomen. Deze biedt mogelijkheden om maandelijks informatie over de arbeidsmarktpositie van jongeren op te nemen waardoor deelgroepen gericht geselecteerd en geprioriteerd kunnen worden voor huisbezoeken en vervolgens naar onderwijs en/of werk begeleid kunnen worden.

Outreachende aanpak vsv'ers > 1 schooljaar

- Onderzocht wordt welke samenwerkings-mogelijkheden er zijn voor de groep vsv>1 schooljaar met resultaat 'onbekend'.
- De doelgroep van de outreachende aanpak wordt verbreed naar jongeren met een gering inkomen.

Jongeren in een kwetsbare positie

- In 2019 wordt de nieuwe RMC-taak: een sluitende aanpak voor jongeren in een kwetsbare positie, wettelijk vastgelegd. Voor de uitvoering van deze nieuwe taak komen geen financiële middelen beschikbaar. De consequenties t.a.v. inzet en capaciteit worden in 2019 e.v. duidelijk.
- De module Overstap PrO, VSO en Entree waarmee jongeren in een kwetsbare positie worden geregistreerd en gemonitord wordt na 1 januari 2019 geïmplementeerd.
- Conform het RMC uitvoeringsplan wordt het werkproces monitoring jongeren in een kwetsbare positie concreet uitgewerkt met en voor RMC, onderwijs, participatie en jeugdhulp/Wmo.

Regionale samenwerking

Centrale leerlingenregistratie leerplicht/RMC

In dit registratiesysteem zijn alle jongeren opgenomen waar de Leerplichtwet 1969 en de RMC wet- en regelgeving op van toepassing zijn. Concreet betreft dit alle leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar en jongeren zonder startkwalificatie in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. In het registratiesysteem registreren de leerplichtambtenaren en de RMC-loopbaanbegeleiders alle meldingen die bij hen over jongeren gedaan worden en de acties die daarop ingezet worden.

Ontwikkelingen in 2018-2019

- De verwachting is dat de nieuwe CLR meer en betere sturingsinformatie kan aanleveren waardoor inzet door leerplichtambtenaren en RMC-loopbaan-begeleiders en effecten van hun inzet gemonitord kunnen worden.

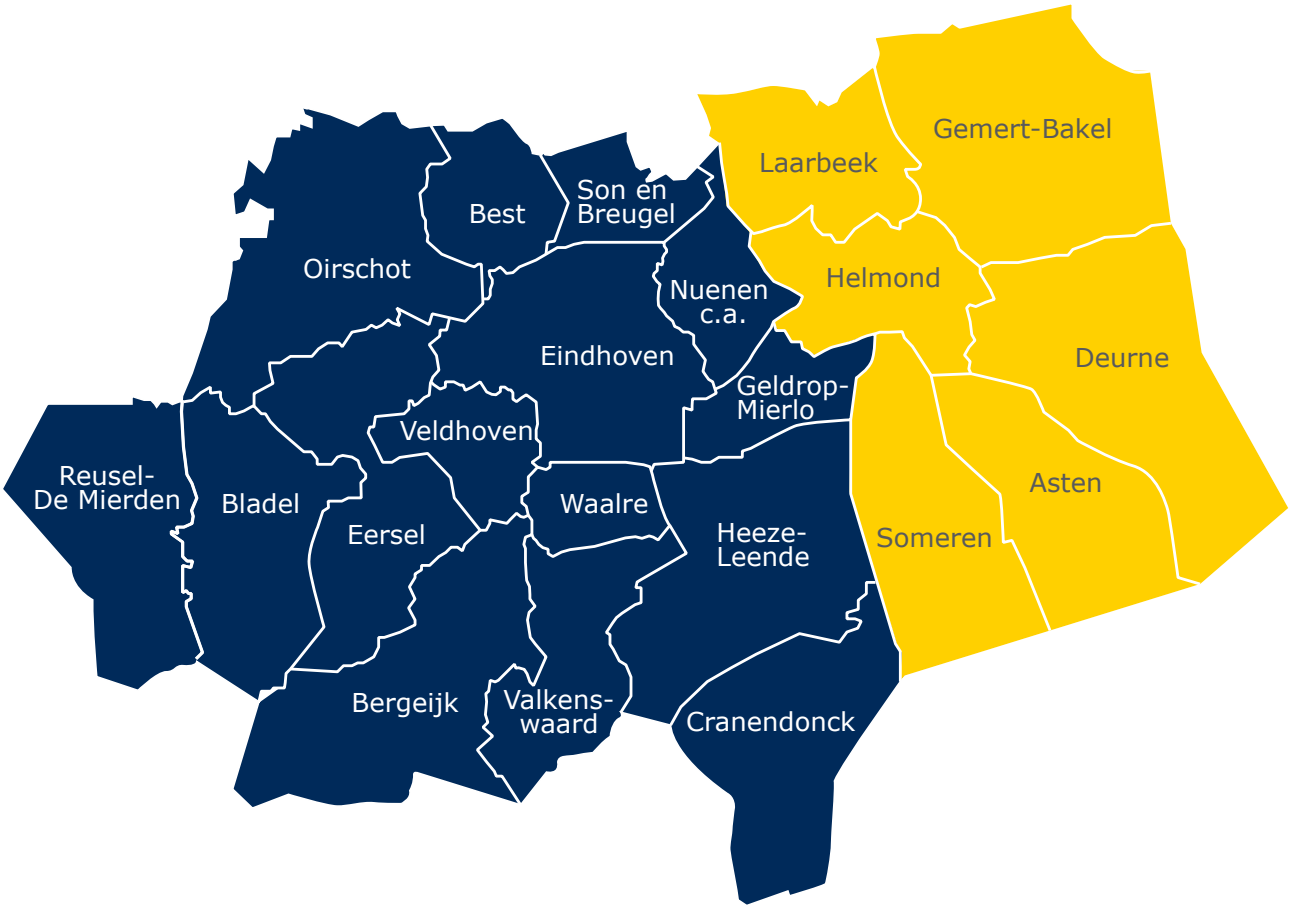

Inleiding

1

Voor u ligt het regionaal jaarverslag leerplicht/RMC - Bestrijden schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten van de regio Zuidoost-Brabant (RMC-regio 37). Met dit verslag informeren de burgemeester en wethouders van alle 21 gemeenten jaarlijks hun gemeenteraad over het in de gemeente gevoerde beleid over de handhaving van de Leerplichtwet en RMC wet- en regelgeving en de resultaten daarvan. Met ingang van 11 oktober 2017 zijn de wettelijke taken ten behoeve van het bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling van de GGD. Dit was noodzakelijk om de regionale uniforme samenwerking op het terrein van leerplicht en RMC te continueren. De bij de GGD ingestelde bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten bestaat uit de wethouders onderwijs van de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Deze commissie stelt jaarlijks het regioverslag leerplicht/RMC vast.

De regio Zuidoost-Brabant bestaat uit twee subregio's, Helmond-Peelland (zes gemeenten) en Eindhoven-de Kempen (vijftien gemeenten).

Deze in totaal 21 gemeenten geven regionaal uitvoering aan het voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten onder 154.826[5] jongeren in de leeftijd van 5 tot 23 jaar.
Door onderwijs ontplooien en ontwikkelen kinderen en jongeren zich. Met het behalen van een startkwalificatie voldoen zij aan het minimale niveau dat nodig is om een goede kans te maken op de arbeidsmarkt en in de samenleving te participeren. Een startkwalificatie is een havo-diploma, een vwo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger.

De leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders in de regio Zuidoost-Brabant nemen meldingen van schoolverzuim in behandeling en leveren een bijdrage aan het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Hierbij wordt nauw samengewerkt met verschillende partners in de regio zoals (samenwerkingsverbanden passend onderwijs van) scholen, jeugdhulp, jeugdbescherming en het openbaar ministerie.

Leeswijzer

De cijfers in dit jaarverslag hebben betrekking op jongeren die in de regio Zuidoost-Brabant wonen in het schooljaar 2017-2018 en zijn gebaseerd op gegevens uit de regionale Centrale Leerlingen-registratie (CLR). In dit registratiesysteem zijn alle jongeren opgenomen waar de Leerplichtwet 1969 en de RMC wet- en regelgeving op van toepassing zijn. Concreet betreft dit alle leerplichtige en kwalificatie-plichtige jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar en jongeren zonder startkwalificatie in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. In het registratiesysteem registreren de leerplichtambtenaren en de RMC-loopbaanbegeleiders alle meldingen die bij hen over jongeren gedaan worden en de acties die daarop ingezet worden. Een gedeelte van deze gegevens moeten alle gemeenten jaarlijks bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aanleveren. Het betreft cijfers over o.a. omvang en behandeling van gemeld schoolverzuim en vrijstellingen van leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen. Deze zogenaamde leerplichttelling vormt de basis van de jaarlijkse kamerbrief ‘cijfers schoolverzuim en vrijstellingen’. Waar in het jaarverslag de gegevens van de leerplichttelling zijn weergegeven, is dit expliciet vermeld.

In hoofdstuk 2 staan de leerplichtcijfers, met informatie over meldingen en de aanpak van ongeoorloofd schoolverzuim. Daarnaast geeft dit hoofdstuk informatie over vrijstellingen en absoluut verzuim. In hoofdstuk 3 wordt beschreven welke inzet leerplicht en RMC heeft gedaan voor leerlingen die de overstap maken van het vmbo naar het mbo. Hoofdstuk 4 geeft de RMC-cijfers weer. Dit omvat de daadwerkelijke inzet van de RMC-loopbaanbegeleiders voor jongeren die risico lopen op schooluitval of de school al verlaten hebben. Het betreft cijfers over 18+ verzuim, begeleiding van jongeren en huisbezoeken. Vsv-cijfers over de periode 1 oktober 2017 tot 1 oktober 2018 worden later gepubliceerd in de regionale analyse vsv.
Hoofdstuk 5 tenslotte beschrijft de wijze waarop de uniforme regionale samenwerking geborgd wordt.

[5] Cijfers CBS 01-01-2018

Bijlage 1
betreft een overzicht van definities en afkortingen die in dit verslag gebruikt worden.

Bijlage 2
is het RMC beleidskader 2017-2020.

Bijlage 3
bestaat uit de evaluatie van Intergrip, de module waarmee de overgang van leerlingen van het vmbo naar het mbo wordt gemonitord.

Leerplicht en kwalificatieplicht

2

2.1 Leerlingpopulatie

Op 1 augustus 2017 woonden er 108.700 leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren in de regio Zuidoost-Brabant. Het is belangrijk te realiseren dat verreweg de meeste leerlingen niet in contact komen met de leerplichtambtenaar. Het grootste gedeelte gaat 'gewoon' naar school. Voor in totaal 5.231 leerlingen in de regio is in schooljaar 2017-2018 contact geweest met leerplicht, bijvoorbeeld wegens verzuim, het aanvragen van een vrijstelling of via een leerlingbespreking. Dit is 4,8% van alle jongeren, eenzelfde percentage als vorig schooljaar.
De cijfers in dit hoofdstuk hebben betrekking op leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen.

Leerplicht

Alle kinderen tussen vijf en zestien jaar die in Nederland wonen zijn leerplichtig. Zij moeten onderwijs volgen op de school waar ze staan ingeschreven. De leerplicht duurt tot en met het einde van het schooljaar waarin het kind zestien jaar wordt. De leerplichtambtenaar houdt toezicht op naleving van de Leerplichtwet.

Kwalificatieplicht

Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de leerling een startkwalificatie heeft behaald, of tot de dag dat de leerling achttien jaar wordt. Een startkwalificatie is (minimaal) een vwo-diploma, havo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger.

Aantal leerplichtigen en kwalificatieplichtigen start schooljaar

Leeftijd	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Totaal
Asten	150	178	164	196	174	189	172	215	209	220	239	212	157	**2475**
Bergeijk	175	171	171	175	208	242	191	212	225	249	243	226	194	**2682**
Best	280	326	330	305	314	340	371	359	418	436	402	404	349	**4634**
Bladel	208	212	189	209	201	203	243	241	240	274	280	233	205	**2938**
Cranendonck	210	222	209	223	226	210	194	227	220	242	218	271	229	**2901**
Deurne	312	362	329	314	337	337	310	371	337	398	381	421	371	**4580**
Eersel	174	192	179	169	195	210	189	195	225	225	226	207	181	**2567**
Eindhoven	2225	2341	2335	2404	2315	2283	2281	2171	2211	2310	2248	2290	1894	**29308**
Geldrop-Mierlo	390	437	408	396	417	416	414	478	489	535	491	518	458	**5847**
Gemert-Bakel	302	347	352	374	341	334	307	344	347	362	373	342	302	**4427**
Heeze-Leende	158	168	142	133	154	181	161	152	194	183	198	175	179	**2178**
Helmond	978	1132	1079	1121	1142	1109	1128	1115	1254	1237	1186	1211	1044	**14736**
Laarbeek	216	225	251	244	249	247	249	281	260	271	290	288	242	**3313**
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	233	203	223	215	246	245	243	275	277	290	293	284	214	**3241**
Oirschot	203	191	174	183	172	203	177	217	246	237	243	242	231	**2719**
Reusel-De Mierden	142	155	138	153	149	136	167	148	133	148	136	128	126	**1859**
Someren	183	162	160	152	177	185	203	213	224	223	252	229	194	**2557**
Son en Breugel	149	195	188	223	210	211	195	232	213	209	233	224	167	**2649**
Valkenswaard	270	246	299	278	281	277	294	310	303	333	362	354	268	**3875**
Veldhoven	448	464	466	459	469	492	481	536	511	558	534	522	478	**6418**
Waalre	216	202	186	210	197	188	220	199	192	254	195	231	176	**2666**
Eindtotaal	**7626**	**8136**	**7978**	**8143**	**8182**	**8247**	**8200**	**8502**	**8740**	**9207**	**9037**	**9027**	**7675**	**108700**

Aantal leer- en kwalificatieplichtigen in de regio Zuidoost-Brabant per gemeente en per leeftijd (vanaf 5 jaar tot 18 jaar).
Peildatum 1-8-2017 Bron: CLR

2.2 Relatief verzuim

Uit onderzoek[6] blijkt dat kinderen die vaak verzuimen van school een grotere kans hebben om uit te vallen. Het tegengaan van schooluitval is voor leerplicht de belangrijkste reden om schoolverzuim aan te pakken. Daarnaast is het tegengaan van schoolverzuim een wettelijke taak op grond van de Leerplichtwet. De eerste verantwoordelijkheid om ongeoorloofd verzuim aan te pakken ligt bij de school. Als dit niet helpt, meldt school het verzuim bij de leerplichtambtenaar. Deze stemt af met de school en gaat met de leerling en zijn ouders in gesprek om de reden van het verzuim te achterhalen. Verzuim kan namelijk een signaal zijn van achterliggende problematiek. Samen met de leerling, ouders, school en eventuele andere instanties worden afspraken gemaakt om het verzuim te stoppen.
Er wordt alleen strafrechtelijk opgetreden als er sprake is van verwijtbaar verzuim en het verzuim niet op een andere manier gestopt kan worden.

Wettelijk verzuim per schoolsoort

Alle scholen zijn wettelijk verplicht om een verzuim-melding te doen als een leerling in vier weken minimaal 16 uur ongeoorloofd afwezig is. Het gaat om verzuim door een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling die ingeschreven staat bij een school. De leerplichtambtenaar start op basis van de melding een onderzoek naar het verzuim en de oorzaak hiervan en bepaalt aan de hand daarvan de verdere aanpak.

In 2017-2018 is over 1066 leerlingen een melding van wettelijk verzuim gedaan door scholen, 1% van alle leerlingen in de regio, nagenoeg gelijk aan vorig schooljaar. Voor 186 leerlingen werden meerdere verzuimmeldingen gedaan.

In de meeste gevallen melden scholen verzuim voordat er sprake is van wettelijk verzuim. Hier zijn met scholen afspraken over gemaakt zodat er vroegtijdig en preventief gereageerd kan worden op

Schooljaar 2017-2018 wettelijk verzuim DUO

Gemeente	(speciaal) basisonderwijs	(voortgezet) speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	mbo	Totaal
Asten	6	2	18	6	**32**
Bergeijk	7	0	8	3	**18**
Best	7	4	7	27	**45**
Bladel	0	0	7	16	**23**
Cranendonck	1	2	8	8	**19**
Deurne	1	16	19	23	**59**
Eersel	1	0	2	5	**8**
Eindhoven	34	21	140	129	**324**
Geldrop-Mierlo	3	1	22	19	**45**
Gemert-Bakel	4	3	12	11	**30**
Heeze-Leende	0	2	8	6	**16**
Helmond	28	19	58	92	**197**
Laarbeek	0	1	4	8	**13**
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	0	1	7	9	**17**
Oirschot	0	0	8	18	**26**
Reusel-De Mierden	0	1	5	7	**13**
Someren	3	1	24	7	**35**
Son en Breugel	4	0	7	5	**16**
Valkenswaard	10	1	15	11	**37**
Veldhoven	7	7	31	22	**67**
Waalre	7	2	8	9	**26**
Eindtotaal	**123**	**84**	**418**	**441**	**1066**

Meldingen wettelijk verzuim per gemeente en per schoolsoort schooljaar 2017-2018. Bron: leerplichttelling
(Aantallen betreffen unieke leerlingen. Jongeren die voor meerdere verzuimsoorten een melding hebben, worden 1 keer meegeteld.)

[6] Van Batenburg et al. (2007)

Schooljaar 2016-2017 wettelijk verzuim DUO

Gemeente	(speciaal) basisonderwijs	(voortgezet) speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	mbo	Totaal
Asten	7	1	9	6	**23**
Bergeijk	0	0	2	5	**7**
Best	9	0	13	29	**51**
Bladel	7	0	6	10	**23**
Cranendonck	2	0	5	6	**13**
Deurne	13	0	25	18	**56**
Eersel	1	0	0	0	**1**
Eindhoven	42	4	149	150	**345**
Geldrop-Mierlo	4	0	28	23	**55**
Gemert-Bakel	3	1	11	12	**27**
Heeze-Leende	0	0	0	0	**0**
Helmond	27	1	52	79	**159**
Laarbeek	0	0	7	11	**18**
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	0	1	12	13	**26**
Oirschot	8	0	9	12	**29**
Reusel-De Mierden	1	0	3	11	**15**
Someren	9	2	11	7	**29**
Son en Breugel	0	0	0	0	**0**
Valkenswaard	0	0	1	1	**2**
Veldhoven	10	0	28	31	**69**
Waalre	7	0	12	4	**23**
Eindtotaal	**150**	**10**	**383**	**428**	**971**

Meldingen wettelijk verzuim per gemeente en per schoolsoort schooljaar 2016-2017. Bron: leerplichttelling
(Aantallen betreffen unieke leerlingen. Jongeren die voor meerdere verzuimsoorten een melding hebben, worden 1 keer meegeteld.)

verzuim. Deze meldingen vallen onder de noemer 'overig verzuim'. Naar aanleiding van deze meldingen vinden op een aantal scholen voor voortgezet onderwijs preventieve spreekuren plaats waarbij de leerplichtambtenaar een waarschuwingsgesprek op school heeft met de leerlingen. Een gesprek op kantoor bij leerplicht met ouders en leerling kan daarmee voorkomen worden.

Relatief verzuim
Hiervan is sprake als een leerling wel staat ingeschreven bij een school, maar de school niet of niet regelmatig bezoekt. Ook structureel te laat komen is een vorm van relatief verzuim.

Ongeoorloofd schoolverzuim
Dit is verzuim zonder geldige reden. Bij verzuim van 16 uur les- of praktijktijd in een opeenvolgende periode van 4 lesweken is de directeur verplicht het verzuim te melden (wettelijk verzuim). In de praktijk wordt verzuim, waaronder ook te laat in de les komen, eerder gemeld bij de leerplichtambtenaar. Dit verzuim wordt 'overig verzuim' genoemd. Met de scholen zijn afspraken gemaakt over het eerder melden van verzuim.

Langdurig relatief verzuim (LRV)
Bij leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen die langer dan 4 aaneengesloten weken zonder geldige reden afwezig zijn van school is sprake van langdurig relatief verzuim. Bij leerlingen met LRV is er meer aan de hand dan een korte periode regelmatig spijbelen.

Luxe verzuim
Hiervan is sprake als ouders hun kind zonder toestemming van de directeur van de school buiten de schoolvakanties mee op vakantie nemen.

Totaal aantal verzuimmeldingen

In 2017-2018 zijn 2.670 meldingen van relatief verzuim gedaan. Hieronder verstaan we alle vormen van ongeoorloofd verzuim; wettelijk, langdurig relatief, overig en luxe verzuim. Deze meldingen betroffen 2.089 leerlingen. Voor een aantal van deze leerlingen geldt dus dat er meerdere verzuimmeldingen zijn gedaan. Voor 1,9% van alle leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen in de regio is in schooljaar 2017-2018 een verzuimmelding gedaan. Dit percentage is nagenoeg gelijk gebleven aan 2016-2017.

Het totaal aantal verzuimmeldingen is met 8,6% gestegen sinds vorig schooljaar.
Het aantal meldingen relatief verzuim (wettelijk, langdurig relatief en overig verzuim) is gestegen met 11,8%. Deze toename wordt met name verklaard door de meldingen van het voortgezet (speciaal) onderwijs en het praktijkonderwijs.

Scholen zijn zich bewust van het belang van tijdig melden van verzuim en doen dit steeds beter. Hier blijft leerplicht op inzetten.
Het aantal meldingen luxe verzuim is afgenomen met 21,4%. Dit hangt samen met het feit dat er minder actieve controles op luxe verzuim hebben plaatsgevonden, maar gecontroleerd is naar aanleiding van meldingen door scholen.

Conclusie

Het aantal leerlingen met een melding wettelijk verzuim, d.w.z. verzuim van 16 uur in 4 weken, is procentueel gezien nagenoeg gelijk gebleven. Het totaal aantal verzuimmeldingen is met 8,6% toegenomen. Deze toename is met name toe te schrijven aan het voortgezet onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs.

Verzuimmeldingen per schoolsoort schooljaar 2017-2018

Soort verzuim	PO	SBO	SO	VO	PrO	VSO	MBO	Totaal
luxe verzuim	79	4	5	78	7	4	6	**183**
Relatief verzuim (wettelijk-LRV-overig)	133	7	4	1331	156	138	718	**2487**
totaal	**214**	**11**	**9**	**1409**	**163**	**142**	**724**	**2670**

Bron: CLR

Verzuimmeldingen per schoolsoort schooljaar 2016-2017

Soort verzuim	PO	SBO	SO	VO	PrO	VSO	MBO	Totaal
luxe verzuim	114	5	7	67	18	2	21	**234**
relatief verzuim	103	12	13	1043	104	107	842	**2224**
totaal	**217**	**17**	**20**	**1110**	**122**	**109**	**863**	**2458**

Bron: CLR

PO: primair onderwijs **SBO**: speciaal basisonderwijs **SO**: speciaal onderwijs **VO**: voortgezet onderwijs **PrO**: praktijkonderwijs **VSO**: voortgezet speciaal onderwijs **MBO**: middelbaar beroepsonderwijs

Totaal aantal verzuimmeldingen per woongemeente

In 12 gemeenten is het totaal aantal verzuim-meldingen over leerlingen woonachtig in hun gemeente toegenomen. In de gemeenten Bergeijk, Heeze-Leende, Oirschot en Helmond is dit procentueel het meeste toegenomen in vergelijking met 2016-2017, namelijk respectievelijk 89%, 54%, 43% en 41%.

Aantal verzuimmeldingen 2017-2018

Gemeente bij aanvang	Luxe verzuim	Relatief verzuim	Totaal
Asten	0	81	**81**
Bergeijk	9	25	**34**
Best	9	110	**119**
Bladel	2	49	**51**
Cranendonck	2	34	**36**
Deurne	3	101	**104**
Eersel	1	19	**20**
Eindhoven	65	760	**825**
Geldrop-Mierlo	5	140	**145**
Gemert-Bakel	5	72	**77**
Heeze-Leende	2	41	**43**
Helmond	20	504	**524**
Laarbeek	3	35	**38**
Neunen, Gerwen, Nederwetten	1	34	**35**
Oirschot	7	79	**86**
Reusel-De Mierden	1	38	**39**
Someren	7	62	**69**
Son en Breugel	4	30	**34**
Valkenswaard	19	72	**91**
Veldhoven	5	142	**147**
Waalre	12	45	**57**
Overig*	**1**	**14**	**15**
Totaal	**183**	**2487**	**2670**

Aantal verzuimmeldingen 2016-2017

Gemeente bij aanvang	Luxe verzuim	Relatief verzuim	Totaal
Asten	3	57	**60**
Bergeijk	1	17	**18**
Best	16	102	**118**
Bladel	10	27	**37**
Cranendonck	2	34	**36**
Deurne	11	88	**99**
Eersel	0	15	**15**
Eindhoven	85	741	**826**
Geldrop-Mierlo	7	166	**173**
Gemert-Bakel	7	68	**75**
Heeze-Leende	1	27	**28**
Helmond	28	343	**371**
Laarbeek	4	44	**48**
Neunen, Gerwen, Nederwetten	5	53	**58**
Oirschot	13	47	**60**
Reusel-De Mierden	2	27	**29**
Someren	11	41	**52**
Son en Breugel	4	42	**46**
Valkenswaard	3	95	**98**
Veldhoven	9	130	**139**
Waalre	10	39	**49**
Overig*	**2**	**21**	**23**
Totaal	**234**	**2224**	**2458**

*Betreft verzuimmeldingen van leerlingen die gedurende het schooljaar verhuisd zijn naar een gemeente buiten de regio. Bron: CLR

2.3 Haltstraf en Justitiële afdoeningen

Een groot deel van het verzuim wordt afgesloten met preventieve maatregelen, zoals waarschuwingen en afspraken. Als preventieve maatregelen niet het gewenste resultaat hebben, kan de leerplicht-ambtenaar overgaan tot handhaving door een Halt-straf in te zetten of een proces-verbaal op te maken.

Halt-straf
Als een leerplichtige jongere ongeoorloofd meerdere uren of dagen verzuimt of te laat komt, en dit verzuim ook na een sanctie door school en een officiële waarschuwing van leerplicht niet stopt, wordt de jongere naar Halt gestuurd. Het doel van de Halt-straf is jongeren en ouders bewust te maken van de gevolgen van schoolverzuim. Als de jongere alle afspraken is nagekomen en de opdracht goed heeft afgerond is de Halt-straf geslaagd. De jongere voorkomt hiermee een justitiële aantekening. Als de jongere niet naar Halt wil of de afspraken niet nakomt, is de Halt-straf niet geslaagd en kan de leerplichtambtenaar proces-verbaal opmaken. In 2017-2018 zijn 119 jongeren voor een Haltstraf naar Halt gestuurd.

In schooljaar 2017-2018 is Halt in 74% van de gevallen positief afgerond ten opzichte van 79% in schooljaar 2016-2017. Aan het einde van school-jaar 2017-2018 waren er nog 16 afdoeningen in uitvoering. Als deze allen goed afgerond worden, is het percentage geslaagde afdoeningen 87%.
Het aantal negatief afgesloten Halt-straffen is in verhouding flink gedaald; 11% in schooljaar 2017/2018 ten opzichte van 20% in schooljaar 2016/2017.

Uitwerking Halt leeropdracht door jongere:

- Vind je school belangrijk? Licht je antwoord toe.
  Ja school is heel belangrijk. Want als je ergens wil komen tegenwoordig moet je wel een goede opleiding afgerond hebben. We worden van af een jonge leeftijd al getraind om deel te nemen aan deze samenleving. Alleen om op je 16e al te kiezen wat je voor de rest van je leven wil doen is gewoon vragen voor problemen ben ik van mening. Het ging bij mij in ieder geval mis omdat ik het simpelweg niet wist.

- Wat is/was voor jou de belangrijkste reden om te verzuimen van school?
  Ik wist dat ik de opleiding niet wou afronden en daardoor ging het fout. En ik geef toe ik heb altijd moeite gehad met doorzetten als iets niet leuk is en dat blijkt.

- Wat vind je van wat je gedaan hebt?

Ik besef dat het fout was maar op school zitten zag ik echt niet meer zitten. Er waren zoveel dingen waar ik me aan ergerde op school voor mij was het tijdverspilling om daar te zijn.

Proces-verbaal
De leerplichtambtenaar kan een proces-verbaal opmaken tegen de leerling en/of de ouders als er sprake is van verwijtbaarheid met betrekking tot het schoolverzuim. Als een proces-verbaal wordt opgemaakt tegen een jongere stuurt de leerplicht-ambtenaar een kopie van dat proces-verbaal naar de Raad voor de Kinderbescherming. De Officier van Justitie vraagt de Raad voor de Kinderbescherming een onderzoek te doen en een strafadvies op te stellen. De ouders en jongere krijgen, afhankelijk van de ernst van het schoolverzuim en de zorgen, een oproep om te verschijnen bij de Officier van Justitie of bij de rechtbank. Naast een (voorwaardelijke) taakstraf kan er (gedwongen) hulpverlening worden opgelegd.

Het totaal aantal opgemaakte processen-verbaal is met 37% flink afgenomen.
Het aantal processen-verbaal luxe verzuim is in vergelijking met vorig jaar met 44% afgenomen. Dit komt vooral doordat regionaal minder actief gecontroleerd is op luxe verzuim. Naar aanleiding van meldingen door scholen hebben leerplichtambtenaren wel onderzoek gedaan naar luxe verzuim en is bij constatering van een overtreding proces-verbaal opgemaakt.

Aantal en resultaat Halt-afdoeningen per gemeente

	Geslaagd		Niet geslaagd		Niet in behandeling		In uitvoering	Eindtotaal	
Gemeenten	2017 2018	2016 2017	2017 2018	2016 2017	2017 2018	2016 2017	2017-2018	2017 2018	2016 2017
Asten	1		1					**2**	**0**
Bergeijk	1							**1**	**0**
Best	4	3	1	1			3	**8**	**4**
Bladel	1	2						**1**	**2**
Cranendonck	1							**1**	**0**
Deurne	3	2	1	3		1		**4**	**6**
Eersel	1							**1**	**0**
Eindhoven	35	48	6	14			7	**48**	**62**
Geldrop-Mierlo	6	4		2				**6**	**6**
Gemert-Bakel	2	3						**2**	**3**
Heeze-Leende	1	1						**1**	**1**
Helmond	14	11	1	4	1			**16**	**15**
Laarbeek		1						**0**	**1**
Neunen, Gerwen, Nederwetten		2		1				**0**	**3**
Oirschot	6						3	**9**	**0**
Reusel-De Mierden		1	3					**3**	**1**
Someren		1						**0**	**1**
Son en Breugel	1	2						**1**	**2**
Valkenswaard	4	4						**4**	**4**
Veldhoven	3	9			1		2	**6**	**9**
Waalre	4	2					1	**5**	**2**
Eindtotaal	**88**	**96**	**13**	**25**	**2**	**1**	**16**	**119**	**122**

Bron: Bureau Halt

Het aantal processen-verbaal relatief verzuim is afgenomen met 33%. In 2017-2018 is de landelijke Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ingevoerd. Kenmerkend voor de methodiek is de sterkere nadruk op preventie en vrijwillige jeugdhulp als effectief middel om verzuim tegen te gaan. Een strafrechtelijke aanpak is een uiterste middel en wordt alleen ingezet als dat noodzakelijk is om verzuim te stoppen en alle andere mogelijkheden geprobeerd zijn. De implementatie van de MAS is terug te zien in de afhandelingen van het verzuim. De strafrechtelijke route van een proces-verbaal wordt minder vaak ingezet. Dit is een landelijke trend.

Halt-afdoening

Bij ongeoorloofd of veelvuldig te laat komen wordt voor leerplichtige jongeren een Halt-straf ingezet om een duidelijk signaal te geven dat hij of zij op school hoort te zitten. De Halt-straf schoolverzuim bestaat uit gesprekken met de jongere en zijn/haar ouders, een leeropdracht en het aanbieden van excuses. Soms krijgt een jongere ook een werkstraf.

Proces-verbaal (pv)

Een pv kan opgemaakt worden tegen de ouders, tegen de leerling van twaalf tot achttien jaar of tegen beiden. Het OM bepaalt de aanpak/strafmaat. Deze kan bestaan uit een taakstraf (leer- en/of werkstraf), begeleiding van de jeugdreclassering of een geldboete.

Processen verbaal schooljaar 2017-2018

Gemeenten	Luxe verzuim	Relatief verzuim	Totaal
Asten	0	0	**0**
Bergeijk	3	0	**3**
Best	5	2	**7**
Bladel	3	0	**3**
Cranendonck	2	1	**3**
Deurne	2	6	**8**
Eersel	1	0	**1**
Eindhoven	11	27	**38**
Geldrop-Mierlo	0	5	**5**
Gemert-Bakel	0	1	**1**
Heeze-Leende	0	0	**0**
Helmond	1	11	**12**
Laarbeek	0	0	**0**
Neunen, Gerwen, Nederwetten	0	0	**0**
Oirschot	3	2	**5**
Reusel-De Mierden	1	1	**2**
Someren	0	1	**1**
Son en Breugel	0	1	**1**
Valkenswaard	2	2	**4**
Veldhoven	4	7	**11**
Waalre	2	0	**2**
Eindtotaal	**40**	**67**	**107**

Bron: leerplichttelling

Processen verbaal schooljaar 2016-2017

Gemeenten	Luxe verzuim	Relatief verzuim	Totaal
Asten	1	0	**1**
Bergeijk	2	0	**2**
Best	2	3	**5**
Bladel	8	0	**8**
Cranendonck	6	3	**9**
Deurne	6	3	**9**
Eersel	0	0	**0**
Eindhoven	22	67	**89**
Geldrop-Mierlo	3	4	**7**
Gemert-Bakel	1	1	**2**
Heeze-Leende	0	0	**0**
Helmond	0	6	**6**
Laarbeek	0	1	**0**
Neunen, Gerwen, Nederwetten	0	0	**0**
Oirschot	11	2	**13**
Reusel-De Mierden	1	1	**2**
Someren	0	0	**0**
Son en Breugel	2	0	**2**
Valkenswaard	1	2	**3**
Veldhoven	6	5	**11**
Waalre	5	4	**9**
Eindtotaal	**71**	**100**	**171**

Conclusie

Het aantal Haltmeldingen is in schooljaar 2017-2018 nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met 2016-2017. Het totaal aantal processen-verbaal is flink afgenomen. Het aantal processen-verbaal luxe verzuim is met 44% afgenomen. Het aantal processen-verbaal relatief verzuim is met 33% afgenomen. Dit is in lijn met de visie van de MAS.

Ontwikkelingen in 2018-2019

- De MAS wordt landelijk geactualiseerd. In de nieuwe versie wordt rekening gehouden met de AVG en de verbeterde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast worden de indicaties voor de route dwang in civiel kader verzwaard.
- Naar aanleiding van de landelijke invoering van de MAS brengt een regionale werkgroep de implicaties van de MAS voor de werkwijze van leerplicht en haar kernpartners in kaart en wordt deze regionaal uniform uitgewerkt en geïmplementeerd.

2.4 Vrijstellingen

Alle kinderen in Nederland van vijf tot achttien jaar zijn leer- of kwalificatieplichtig. In sommige gevallen is vrijstelling van deze verplichting om naar school te gaan mogelijk. Ouders kunnen op basis van een aantal redenen een beroep op vrijstelling doen bij de leerplichtambtenaar. Deze bepaalt of aan de wettelijke voorwaarden voor het verlenen van een vrijstelling is voldaan. Als dit het geval is ontstaat van rechtswege de vrijstelling van schoolinschrijving.

Een vrijstelling wordt in de regel aangevraagd in het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar waarin de vrijstelling geldt.

In 2017-2018 hadden in totaal 842 kinderen en jongeren (0,8%) voor één schooljaar of een deel daarvan een vrijstelling van de verplichting om naar school te gaan of de verplichting ingeschreven te staan aan een school, t.o.v. 877 in schooljaar 2016-2017.

Met de invoering van het passend onderwijs is het doel het aantal vrijstellingen op basis van lichamelijke of psychische gronden te doen dalen. Dit doel is vorig jaar op regionaal niveau behaald.
In 2017-2018 gingen in onze regio 216 kinderen (0,2% van alle leer- en kwalificatieplichtigen) niet naar school vanwege een vrijstelling op basis van psychische of lichamelijke gronden, een afname van 26 (10,7%). Met name voor kinderen woonachtig in de gemeente Eindhoven zijn er minder vrijstellingen verleend. Echter niet in alle gemeenten is het aantal vrijstellingen op basis van lichamelijke en psychische gronden gedaald. In acht gemeenten is het aantal vrijstellingen in geringe mate toegenomen.
Een vrijstelling kan niet altijd voorkomen worden. Het gaat hierbij om kinderen die bijvoorbeeld in een instelling wonen of een instelling dagelijks bezoeken en die ernstig verstandelijk en/of meervoudig

Vrijstelling van inschrijving is van toepassing als:

- de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school te worden toegelaten (artikel 5 sub a Leerplichtwet);
- de ouders/verzorgers tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning overwegende bedenkingen hebben (artikel 5 sub b Leerplichtwet);
- de jongere als leerling ingeschreven staat op een school in het buitenland en deze school ook geregeld bezoekt (artikel 5 sub c Leerplichtwet);
- er bijzondere omstandigheden zijn waarbij aangetoond kan worden dat de kwalificatie-plichtige jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet (artikel 15 Leerplichtwet).

Aantal en soort vrijstellingen per gemeente

	Psychisch / medisch		Bedenkingen onderwijs		Onderwijs buitenland		Ander onderwijs	
Gemeenten	2017 2018	2016 2017	2017 2018	2016 2017	2017 2018	2016 2017	2017 2018	2016 2017
Asten	5	8	0	0	25	23	6	4
Bergeijk	4	6	0	0	66	68	0	1
Best	6	3	0	0	8	2	2	2
Bladel	2	1	0	0	4	4	1	1
Cranendonck	6	9	1	2	237	248	2	0
Deurne	16	16	0	0	13	16	2	0
Eersel	3	3	0	0	9	4	0	0
Eindhoven	60	81	1	1	52	56	10	10
Geldrop-Mierlo	6	11	1	0	15	9	4	4
Gemert-Bakel	6	4	0	0	2	1	3	0
Heeze-Leende	7	7	0	0	28	33	1	0
Helmond	34	31	0	3	14	18	2	0
Laarbeek	5	5	0	0	3	0	0	0
Neunen, Gerwen, Nederwetten	5	4	1	1	4	8	1	1
Oirschot	3	2	0	0	2	2	2	2
Reusel-De Mierden	2	2	0	0	14	14	0	0
Someren	8	8	0	0	39	37	9	6
Son en Breugel	4	3	0	0	3	1	0	1
Valkenswaard	13	11	1	0	22	27	1	3
Veldhoven	15	19	0	0	12	16	0	2
Waalre	6	8	0	0	2	3	1	1
Totaal	**216**	**242**	**5**	**7**	**574**	**590**	**47**	**38**

Bron: leerplichttelling

lichamelijk beperkt zijn. Deze groep is op geen enkele wijze in staat tot het volgen van onderwijs – zelfs niet voor een paar uur per week.
Soms echter zou een kind die nu een vrijstelling heeft wel onderwijs kunnen volgen, al was het maar een paar uur per week 'op locatie'. Leerplicht wil vanuit haar rol proactief schakelen met ouders en partners (instellingen, samenwerkingsverbanden, jeugdhulp) om te onderzoeken of (deels) onderwijs volgen op welke manier dan ook mogelijk te maken is.

Het aantal vrijstellingen vanwege bedenkingen tegen de richting van het onderwijs is met twee afgenomen. De vrijstellingen wegens het volgen van voldoende ander onderwijs zijn toegenomen.
Dit betekent dat meer jongeren van 16 en 17 jaar een ander traject naar een startkwalificatie volgen. Hoewel er sprake is van een lichte afname, worden in de regio de meeste vrijstellingen, 574 (0,5% van alle leer- en kwalificatieplichtigen), verleend wegens het volgen van onderwijs in het buitenland. Dit hangt samen met het feit dat een aantal gemeenten zgn. grensgemeenten zijn wat betekent dat deze gemeenten geografisch direct aan het buitenland grenzen. Dit geldt met name voor de gemeente Cranendonck en Bergeijk. Ook maken leerlingen in het voortgezet onderwijs gebruik van de mogelijkheid om een schooljaar onderwijs te volgen aan bijv. een Highschool in Amerika.

Ontwikkelingen in 2018-2019
- Met ingang van 1 augustus 2018 is de 'Variawet'[7] ingevoerd. Als gevolg van deze wet kunnen leerlingen, met instemming van de onderwijsinspectie, tijdelijk geheel of gedeeltelijk op een andere plaats dan school onderwijs volgen, terwijl de leerling wel blijft ingeschreven.
- De minister van onderwijs wil het onderwijsveld een rol geven in de procedure voor de totstandkoming van vrijstellingen 5 onder a. Hierbij wil hij de rol van de gemeente (in de vorm van de leerplichtambtenaar) versterken. Een wetsvoorstel hiertoe is in voorbereiding. De minister streeft ernaar het wetsvoorstel in de eerste helft van 2019 aan de Kamer voor te leggen[8].
- In samenwerking met ouders en kernpartners (instellingen, samenwerkingsverbanden, jeugdhulp) wordt voor leerlingen met een vrijstelling op medische/psychische gronden gezocht naar mogelijkheden om (deels) onderwijs te volgen. De verwachting is dat hiermee op termijn het aantal vrijstellingen verder zal afnemen.

2.5 Absoluut verzuim

In 2017-2018 heeft leerplicht in de regio Zuidoost-Brabant 113 gevallen van absoluut verzuim opgepakt. 22 van deze gevallen betroffen kwalifcatieplichtige jongeren (zestien en zeventien jarigen).
Vorig schooljaar waren er 106 gevallen van absoluut verzuim. Het aantal is licht toegenomen ten opzichte van 2016-2017. 58% van de gevallen van absoluut verzuim wordt gevormd door fouten in de administratieve uitwisseling tussen DUO[9] en CLR, jeugdigen die niet meer in de regio wonen maar nog niet uitgeschreven zijn uit de Basisregistratie Personen (BRP) en jeugdigen die in afwachting zijn van een vrijstelling. Aan het eind van het schooljaar waren 86 jongeren weer op een school ingeschreven, hadden een vrijstelling of waren verhuisd buiten de regio of Nederland. 27 meldingen waren nog in behandeling.

Absoluut verzuim
Bij absoluut verzuim is een leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere niet ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling zonder dat daarvoor vrijstelling is verleend of van rechtswege vrijstelling is ontstaan (Ministerie van OCW).

[7] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/34732/stb-2018-12
[8] Beantwoording kamervragen over vrijstellingen leerplicht art. 5 onder a d.d. 12-09-2018
[9] Dienst Uitvoering Onderwijs. Deze voert verschillende onderwijswetten- en regelingen uit.

2.6 Contact en inzet leerplicht

Naast meldingen over verzuim of vrijstellings-aanvragen wordt er ook om andere redenen contact opgenomen met en inzet gevraagd van leerplicht om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Bijvoorbeeld vanwege leerlingen met gedrags- of motivatieproblemen, conflicten tussen ouders, leerlingen en de school, vragen over verlof.

In schooljaar 2017-2018 is in totaal 6.384 keer inzet gevraagd van leerplicht in de regio Zuidoost-Brabant. Deze inzet had betrekking op 5.231 jongeren woonachtig in de regio. Voor een aantal van deze jongeren geldt dus dat er meerdere malen een melding bij leerplicht is gedaan.
In schooljaar 2016-2017 is 6.377 keer inzet gevraag voor 5.285 jongeren.

Aantal meldingen bij leerplicht per gemeente schooljaar 2017-2018.

	Absoluut verzuim Absoluut	verzuim: geen plaats school/	wachtlijstBeroep op vrijstelling	conflict ouder(s)/leerling/school	Leerlingbespreking/consultatie	Luxe verzuim	Negatieve haltafdoening/taakstraf	Outreachend	Overig	Problemen met gedrag/motivatie	Relatief verzuim	Schorsing/verwijdering	Uitstroomprofiel	Verlofaanvraag	Aanleiding niet geregistreerd	
Asten	4	2	38	7	81	7			1	5	73	1		9	3	**231**
Bergeijk	9		2	3	11	5			7	17	25	8		1	1	**89**
Best	3	5	21	6	37	10		1	24	9	92			8		**216**
Bladel	3		8	1	14	4			5	9	42				1	**87**
Cranendonck	24		246		16	7			5	4	38			6		**346**
Deurne	25		25		69	4	1		6	5	99		3	13	9	**259**
Eersel	5		4	1	16	4			13	5	20				1	**69**
Eindhoven	146	24	155	34	333	114	10		126	126	739	21	8	59	24	**1919**
Geldrop-Mierlo	20	1	21	11	81	8			31	32	107	5	9	7	3	**336**
Gemert-Bakel	5		16	2	40	3		2	7	8	74	7		5	3	**172**
Heeze-Leende			31	5	11	1			10	2	31	2	2	4	2	**101**
Helmond	63		85	10	332	21	1		40	53	480	10	1	18	45	**1159**
Laarbeek			7	1	16	3			2	5	35	3		1	6	**79**
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	6		5	1	18	1			15	17	30	2	2	1	1	**99**
Oirschot			3	1	11	6			3	3	71				1	**99**
Reusel-De Mierden	1		3		5	2			1	1	28	1			15	**57**
Someren	9		63	4	77	9			5	1	52	2		44	6	**272**
Son en Breugel	1		9	3	12				7	3	32		1	1	1	**70**
Valkenswaard	26		32	1	26	8			16	15	67	3	3		1	**198**
Veldhoven	18		12	5	49	7			93	50	145	8	3	5	4	**399**
Waalre	5		6	1	26	16			4	10	54	3	1	1		**127**
Eindtotaal	**373**	**32**	**792**	**97**	**2181**	**240**	**13**	**3**	**421**	**380**	**2334**	**76**	**33**	**183**	**127**	**6384**

Bron: CLR

Overstap
VMBO- MBO - Intergrip

3

In het kader van het regionaal programma Voortijdig Schoolverlaten/jongeren in een kwetsbare positie worden leerlingen die hun vmbo-diploma behaald hebben, gevolgd in de overstap naar het mbo. Hiermee moet voorkomen worden dat leerlingen geen vervolgopleiding hebben in het nieuwe schooljaar.

Met de applicatie Intergrip, bestaande uit de module 'overstap vmbo-mbo' en het 'digitaal doorstroom-dossier', worden de zgn. 'overstappers' gemonitord gedurende het proces van aanmelden, intake en inschrijving bij het mbo. Daar waar dit proces dreigt te stagneren krijgen de partijen betrokken bij de overstap (school van herkomst, mbo-school, leerplicht/RMC) via de applicatie een signaal. Naar aanleiding van dit signaal worden vervolgens acties genomen om ervoor te zorgen dat iedere jongere tijdig een passende opleidingsplek vindt. Om dit proces te monitoren en indien nodig bij te stellen is een werkgroep geformeerd, de regiegroep vo-mbo, waaraan een vertegenwoordiging van gemeenten en scholen deelnemen. Jaarlijks bepaalt de regio doelstellingen om de overstap van het vo naar het mbo succesvol te laten verlopen. In deze paragraaf wordt de inzet van leerplicht/RMC en de resultaten beschreven. De volledige eindevaluatie van het project Intergrip is opgenomen als bijlage bij dit jaarverslag.

Bij de start van schooljaar 2017-2018 is aan alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Zuidoost-Brabant gevraagd de gegevens van de overstappende vmbo-leerlingen aan te leveren aan Intergrip. Hieronder vallen ook leerlingen die buiten de regio woonachtig zijn. Via Intergrip zijn 5.647 leerlingen gevolgd in hun overstap naar het mbo of andere vervolgkeuze.

In totaal waren er 168 leerlingen die in de module Intergrip aangaven te willen gaan werken, naar het buitenland te gaan, of waarvan de mentor/decaan aangaven geen contact meer te krijgen met de leerling. Deze leerlingen, waarbij de overstap naar het mbo dreigde te stagneren, zijn door de mentor/decaan overgedragen aan leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders. Voor leerlingen die nog geen 18 jaar waren, is de leerplichtambtenaar in gesprek gegaan met de leerlingen en hun ouders. Leerlingen die ouder waren dan 18 zijn gemeld bij de RMC-loopbaanbegeleider die vervolgens contact heeft gezocht met de leerlingen. Eind november hadden alle leerlingen de status definitief wat betekent dat de leerling op een vervolgplek zit of actueel in behandeling/begeleiding is bij leerplicht/RMC. De regiegroep concludeert dat leerplicht/RMC nauw betrokken is, en de risico- of aandachts-leerlingen goed in beeld heeft.

Aantallen leerlingen met een vervolgkeuze met overdracht naar LP en RMC

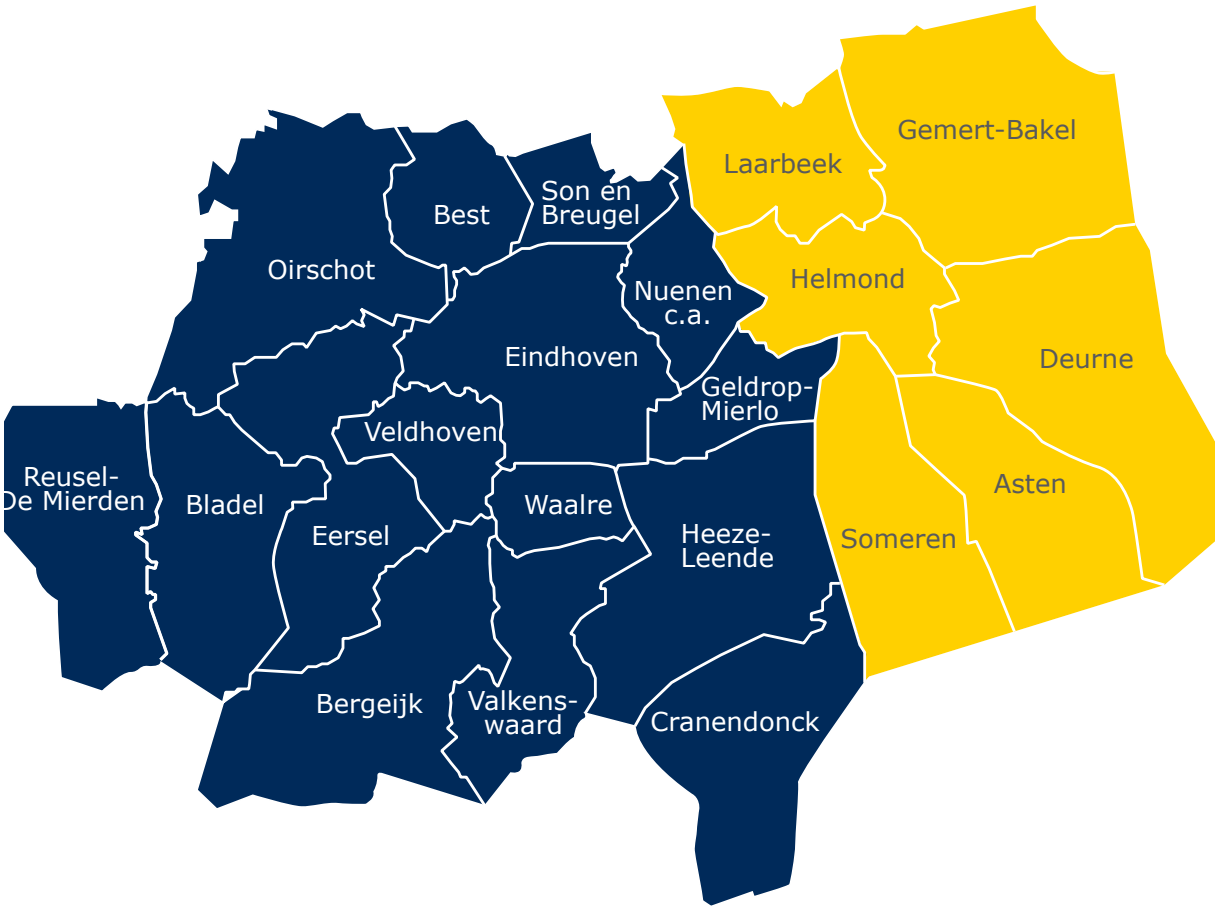
Vervolgkeuze	
Defensie	**2**
In zorginstelling	**1**
Onderzoek bij leerplicht	**75**
Onderzoek bij RMC	**41**
Politie	**1**
School buitenland/uitwisselprogramma	**15**
Wil/gaat werken	**33**
Eindtotaal	**168**

Bron: Intergrip

RMC

4

De gemeente Eindhoven is uitvoerder van de RMC-functie voor de subregio Eindhoven-de Kempen, vijftien gemeenten, te weten: Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Oirschot, Reusel, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre.
De gemeente Helmond is uitvoerder van de RMC-functie voor de subregio Helmond-Peelland, zes gemeenten, te weten: Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren

RMC-functie

De gemeenten Eindhoven en Helmond voeren de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) uit, ten behoeve van voortijdig schoolverlaters. Jongeren tussen 18 en 23 jaar die zonder start-kwalificatie het onderwijs verlaten kunnen RMC-loopbaanbegeleiding krijgen en worden begeleid naar school, werk of een combinatie van beide.

De gemeente Eindhoven coördineert als contact-gemeente de samenwerking voor Zuidoost-Brabant (21 gemeenten).

De RMC-functie omvat de volgende taken (vastgelegd in wetgeving):

- benaderen en zorgdragen voor begeleiding van jongeren die zijn uitgevallen, gericht op terugleiden naar school, naar werk of een combinatie daarvan;
- een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben;
- coördineren en initiëren van samenwerking tussen alle belangrijke partijen die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk.

In het RMC beleidskader 2017-2020 (bijlage) geven de gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant aan op welke manier bovenstaande taken worden vormgegeven.

In het uitvoeringsplan RMC 2017 en 2018 is het beleidskader nader uitgewerkt in concrete acties voor 4 onderscheiden doelgroepen:

1. Nieuwe (en potentiële) vsv'ers (§4.1 t/m 4.4)
2. Oud vsv'ers (§4.5)
3. Jongeren in een kwetsbare positie (§4.7)
4. Overbelaste jongeren

Dit jaarverslag beschrijft de daadwerkelijke inzet van de RMC-loopbaanbegeleiders in schooljaar 2017-2018 voor jongeren die risico lopen op schooluitval of de school al verlaten hebben.
In het nieuwe RMC-uitvoeringsplan voor 2019 en 2020 stuurt de regio bij op basis van de effecten van deze inzet.

4.1 Inzet op het middelbaar beroepsonderwijs

Voor 18- leerlingen zijn er op grond van de leerplichtwet voldoende (dwingende) maatregelen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Voor de groep 18+-ers is er geen wettelijk kader dat studenten verplicht een opleiding te volgen.
Om verzuim en schooluitval onder 18+-ers terug te dringen zijn RMC-loopbaanbegeleiders een of meerdere dagdelen aanwezig op alle mbo's in de regio. Zij participeren in het interne zorgoverleg en in de zorg- en adviesteams waar externe partijen aan deelnemen. Op deze wijze komen risico- en zorgleerlingen tijdig in beeld zodat de school en de RMC-loopbaanbegeleider actie kunnen ondernemen naar de leerling om uitval te voorkomen. En mocht de leerling toch uitvallen is het gemakkelijker om in contact te komen met hem/haar en een passend vervolgtraject in te zetten.

4.2 Verzuim 18+

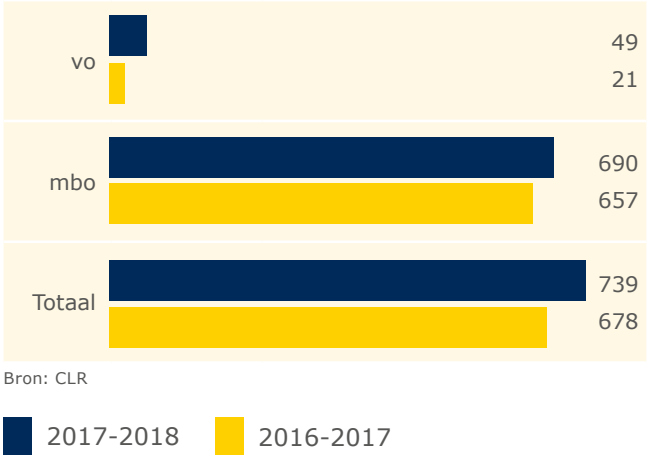
Het oppakken van verzuim van 16 uur in een periode van 4 weken bij jongeren van 18 tot 23 jaar is een extra (niet wettelijke) taak van het RMC die preventief wordt ingezet om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Frequent verzuim is vaak een indicatie van achterliggende problematiek. Met afspraken tussen jongere, school en RMC proberen RMC-loopbaanbegeleiders te voorkomen dat jongeren uitvallen van school.

In het schooljaar 2017-2018 waren er 739 verzuimmeldingen 18+, een toename van 9%. Dit is het gevolg van de fysieke aanwezigheid van RMC-loopbaanbegeleiders in het mbo en de aandacht voor verzuim.

Voortijdig schoolverlaters
Nieuwe voortijdig schoolverlaters: jongeren tot 23 jaar die in het schooljaar 2017-2018 zijn uitgeschreven van school, nog geen startkwalificatie hebben en op 1 oktober 2018 niet ingeschreven staan op een opleiding. Een startkwalificatie is een mbo-diploma op tenminste niveau 2, of een havo- of vwo-diploma.

Voortijdig schoolverlaters > 1 schooljaar (ook wel oud vsv'ers genoemd):
Jongeren die in eerdere schooljaren zijn uitgevallen van school, nog geen 23 jaar zijn, geen startkwalificatie hebben en niet opnieuw staan ingeschreven bij een onderwijsinstelling.

Verzuimmeldingen leerlingen 18+ regio Zuidoost-Brabant.

Bron: CLR

Verzuimmeldingen 18+ leerlingen per woongemeente

In 15 gemeenten is het totaal aantal verzuim-meldingen over leerlingen woonachtig in hun gemeente toegenomen.
In de gemeenten Deurne, Eersel, Someren en Helmond is dit procentueel het meeste toegenomen in vergelijking met 2016-2017, namelijk respectievelijk 79%, 75%, 70% en 55%.

Ontwikkelingen in 2018-2019

- Het aantal verzuimmeldingen van en verzuimgesprekken met mbo studenten neemt nog altijd toe. Niet bij alle jongeren met verzuim is er sprake van risico op schooluitval. Het RMC wil zich vooral richten op verzuim-gesprekken met jongeren waarbij het risico op schooluitval bestaat.

Verzuimmeldingen leerlingen 18+ per woongemeente.

Aantal meldingen relatief verzuim 18+ per onderwijssoort	vo		mbo		Eindtotaal	
Gemeenten	2017 2018	2016 2017	2017 2018	2016 2017	**2017 2018**	**2016 2017**
Asten	1	1	9	7	**10**	**8**
Bergeijk	0	0	6	5	**6**	**5**
Best	0	0	56	52	**56**	**52**
Bladel	0	0	12	14	**12**	**14**
Cranendonck	1	0	9	36	**10**	**36**
Deurne	2	1	23	13	**25**	**14**
Eersel	0	0	7	4	**7**	**4**
Eindhoven	12	5	224	226	**236**	**231**
Geldrop-Mierlo	3	7	39	46	**42**	**53**
Gemert-Bakel	2	2	16	15	**18**	**17**
Heeze-Leende	1	0	11	8	**12**	**8**
Helmond	16	5	144	98	**160**	**103**
Laarbeek	2	0	10	15	**12**	**15**
Neunen, Gerwen, Nederwetten	0	0	16	23	**16**	**23**
Oirschot	2	0	26	24	**28**	**24**
Reusel-De Mierden	0	0	5	7	**5**	**7**
Someren	1	0	16	10	**17**	**10**
Son en Breugel	0	0	14	13	**14**	**13**
Valkenswaard	0	0	16	14	**16**	**14**
Veldhoven	1	0	24	19	**25**	**19**
Waalre	5	0	7	8	**12**	**8**
Totaal	**49**	**21**	**690**	**657**	**739**	**678**

Bron: CLR

4.3 RMC begeleiding

De RMC loopbaanadviseurs zetten zich in voor jongeren van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Doel is om jongeren die de school hebben verlaten, terug naar school te begeleiden of naar een vervolgtraject gericht op het zoeken naar werk, dagbesteding of indien nodig hulpverlening.
Een brede aanpak voor jongeren waarbij wordt uitgegaan van hun mogelijkheden, interesses en talenten. Hierbij is het van belang helder te krijgen wat de oorzaak van de schooluitval is en wat een jongere nodig heeft om een nieuwe opleiding succesvol af te ronden. Hiervoor wordt maatwerk, persoonlijke begeleiding en een passend advies aangeboden. Soms is hulpverlening voorliggend of kan de jongere beter toegerust aan een nieuwe opleiding beginnen door eerst een extern traject te volgen. Bij de trajecten die de RMC loopbaan-adviseur zelf aanbiedt wordt gebruik gemaakt van verschillende instrumenten zoals interesse- en persoonlijkheidstesten. De RMC loopbaanadviseurs hebben intensief contact met (mbo-)scholen en met hulpverlenende instanties. Jongeren kunnen ook zelf een beroep doen op RMC-loopbaanadviseurs als ze vragen, advies of hulp willen. Dit kan o.a. via de website Zowel.works. Op deze site kunnen jongeren informatie vinden over werk, solliciteren, studie, financiële zaken en links naar projecten en organisaties op deze terreinen. Via de site kunnen jongeren rechtstreeks contact opnemen met een RMC-loopbaanadviseur.

In schooljaar 2017-2018 zijn 1.087 jongeren benaderd met de vraag of begeleiding door RMC nodig of gewenst was. 412 van deze jongeren (38%) stonden nog ingeschreven bij een school. Dit zijn jongeren die het risico lopen vsv'er te worden en vroegtijdig door school in beeld worden gebracht bij de RMC-loopbaanbegeleiders.

RMC-trajecten
In 2017-2018 hebben de RMC-loopbaanbegeleiders in de regio Zuidoost-Brabant met 459 jongeren een intakegesprek gevoerd. Met 89 van deze jongeren was ook in het voorafgaande schooljaar al een intakegesprek gevoerd.
Met in totaal 145 jongeren is gedurende schooljaar 2017-2018 vervolgens een begeleidingstraject gestart. Een toename van 21% ten opzichte van 2016-2017. Na een eerste gesprek waren er dus meer jongeren die begeleiding naar een passende opleiding of doorgeleiding naar werk of ander passend traject wilden. Daarnaast waren er 21 zgn. lopende trajecten met jongeren. Dit zijn begeleidingstrajecten die in schooljaar 2016-2017 gestart zijn en doorliepen in schooljaar 2017-2018.

In 2016-2017 is met 516 jongeren een intakegesprek gestart waarvan 92 jongeren eerder een intake hebben gehad. Met in totaal 120 jongeren is een begeleidingstraject gestart. Daarnaast waren er 22 zgn. lopende trajecten met jongeren.

De toename in het aantal begeleidingstrajecten is mede het gevolg van het project 'Outreachende aanpak' voor jongeren die in eerdere schooljaren vsv'er zijn geworden en het project 'Huisbezoeken' voor jongeren die lopende het schooljaar vsv'er zijn geworden. Deze projecten worden beschreven in §4.4 en 4.5.

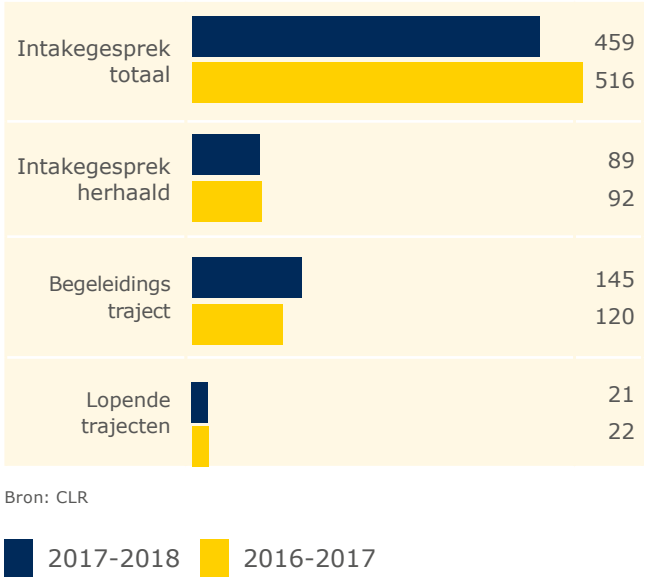
Hoewel de RMC-functie gericht is op jongeren van 18 tot 23 jaar, blijkt in de praktijk dat ook jongeren die nog 17 jaar zijn, maar binnen afzienbare tijd 18 jaar worden, al door de RMC-functie in begeleiding worden genomen.
In schooljaar 2017-2018 is met acht 17-jarigen een intakegesprek gevoerd, evenveel als vorig schooljaar. Met zes van hen is vervolgens een begeleidingstraject gestart.

RMC-begeleiding
Begeleiding van jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie of jongeren die nog op school zitten en dreigen uit te vallen. Begeleiding bestaat uit hulp bij het vinden van een nieuwe opleiding, werk of een combinatie van beide met als doel het behalen van een startkwalificatie.

Resultaten RMC-trajecten

Gedurende schooljaar 2017-2018 zijn in totaal 127 begeleidingstrajecten afgesloten in vergelijking met 119 beëindigde trajecten gedurende het vorige schooljaar.

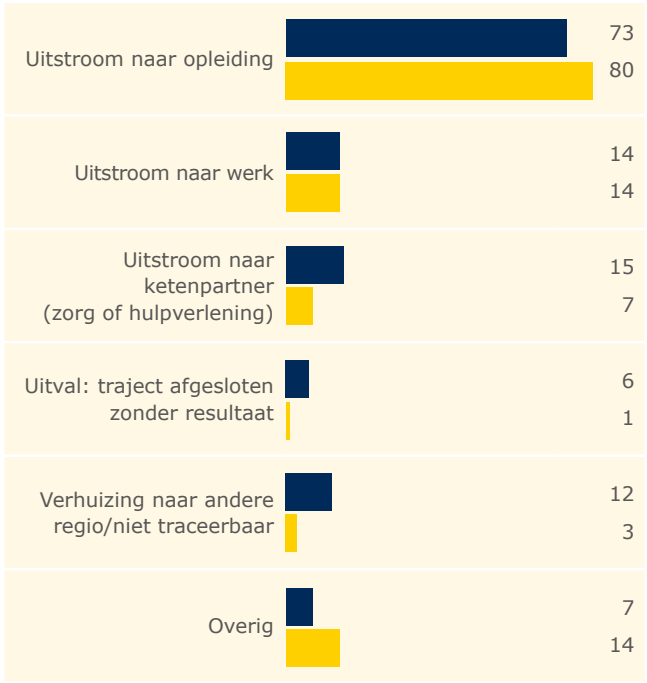
RMC inzet regio Zuidoost-Brabant

Bron: CLR

2017-2018 2016-2017

Resultaat RMC-trajecten regio Zuidoost-Brabant

Bron: CLR

2017-2018 2016-2017

Een mail van een jongere aan een RMC loopbaanbegeleider:

"Het is al weer 2 jaar geleden dat ik je voor het laatst heb gesproken. (Tijd gaat echt snel)
Je hielp me die tijd met het zoeken naar een nieuwe opleiding en die had ik uiteindelijk ook gevonden op het Summa college Sport&Veiligheid waarbij ik voor de richting Beveiliging had gekozen. ik was er super blij mee en kon niet wachten om te beginnen.

En nou is het al tijd om afscheid te nemen van mijn opleiding, die ik heb afgerond met mooie cijfers en een diploma die nog opkomst is. Natuurlijk ook met behulp van jou!
Ik wil je heel erg bedanken voor alle hulp, want toen die tijd had ik eigenlijk de hoop opgegeven en wist ik niet hoe ik weer opnieuw kon beginnen aan school.
Ik heb hard me best gedaan en de resultaten maken me gelukkig !
Nogmaals ik dank je heel erg voor de moeite vanuit jou kant en de fijne samenwerking."

Conclusie

In schooljaar 2017-2018 zijn iets meer jongeren benaderd dan vorig jaar. 38% van deze jongeren stond nog ingeschreven bij een school. RMC krijgt eerder jongeren in beeld die nog niet uitgeschreven zijn als gevolg van de fysieke aanwezigheid van leerplicht en RMC op de mbo-scholen. Signalen van verzuim en (dreigend) schoolverlaten worden door de fysieke aanwezigheid op school vroegtijdig gemeld en opgepakt.

In schooljaar 2017-2018 zijn 11% minder intakegesprekken gevoerd. Er zijn vervolgens 21% meer begeleidingstrajecten gestart dan vorig schooljaar. 57% van de trajecten resulteerde in een schoolinschrijving.

4.4 Huisbezoeken nieuwe vsv'ers RMC subregio Eindhoven-de Kempen

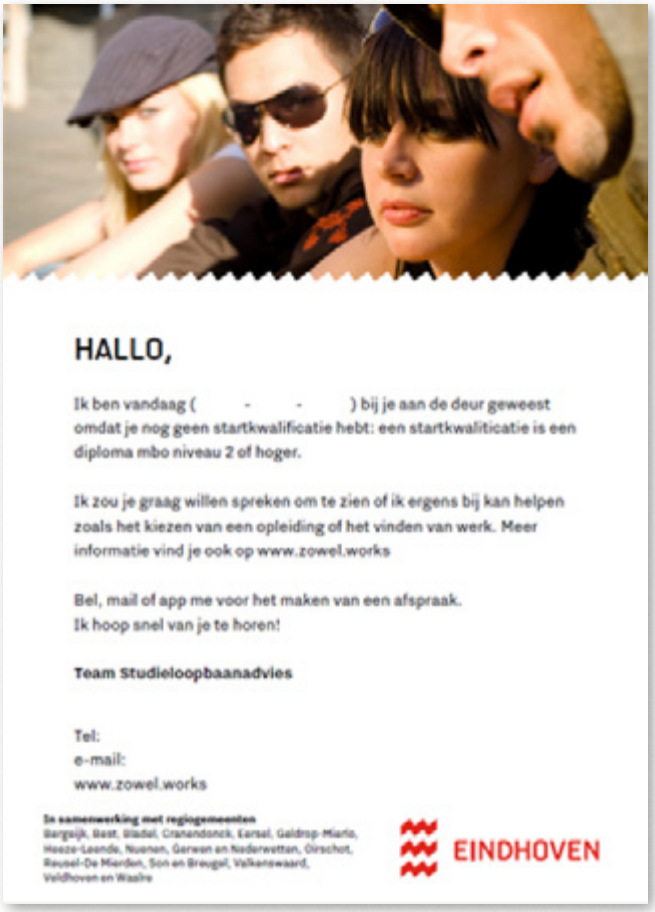
Alle jongeren die gedurende het schooljaar vsv'er worden, ontvangen een uitnodiging van de RMC-loopbaanbegeleider voor een gesprek. Bij jongeren die hierop ingaan start de RMC-begeleiding. Er zijn altijd jongeren die niet reageren op de uitnodiging. De ervaring leert dat voor jongeren die kort geleden de school hebben verlaten terugkeer naar school een reëler perspectief is dan voor jongeren die al langer het onderwijs verlaten hebben. Het is daarom van belang deze 'niet-reageerders' actief te benaderen. Met ingang van 1 januari 2018 is voor deze doelgroep in de RMC-subregio Eindhoven-de Kempen (15 gemeenten) een project voorbereid waarbij leerplichtplusambtenaren[11] van de gemeente Eindhoven huisbezoeken afleggen. Het project loopt door tot 31 december 2020. Eind april is gestart met het bezoeken van alle vsv'ers die niet gereageerd hebben op de schriftelijke uitnodiging van leerplichtplus.

Aantal huisbezoeken nieuwe vsv'ers per woongemeente.

Woongemeente	Aantal
Bergeijk	3
Best	9
Bladel	4
Cranendonck	7
Eersel	2
Eindhoven	80
Geldrop-Mierlo	9
Heeze-Leende	1
Nuenen ca.	3
Oirschot	2
Reusel-De Mierden	8
Son en Breugel	3
Valkenswaard	4
Veldhoven	15
Waalre	1
Eindtotaal	**151**

Bron: CLR

In totaal zijn 151 huisbezoeken afgelegd bij 137 jongeren. De jongeren die door leerplichtplus thuis zijn aangetroffen is gevraagd wat zij doen en of zij begeleiding willen naar onderwijs, werk, combinatie onderwijs/werk of indien nodig en gewenst inzet van hulpverlening.
Bij de jongeren die niet thuis waren, is een huisbezoekkaart achtergelaten met verzoek contact op te nemen.

Als een ouder van de jongere wel thuis werd aangetroffen, is gevraagd wat hun zoon/dochter doet en is de mogelijkheid tot begeleiding toegelicht. De leerplichtplusambtenaar heeft de jongeren die vervolgens contact opnamen gevraagd wat zij doen, heeft informatie verstrekt over het belang van een startkwalificatie en begeleiding richting onderwijs, werk of combinatie onderwijs/werk aangeboden.
Bij 14 jongeren die niet reageerden n.a.v. de achtergelaten huisbezoekkaart is een herhaalbezoek afgelegd om te achterhalen wat de jongere doet en of begeleiding gewenst c.q. noodzakelijk is.

[11] De functie 'leerplichtplusambtenaar' is een combinatiefunctie leerplicht en RMC

21% van de jongeren waar op huisbezoek is gegaan geeft aan volgend schooljaar een opleiding te gaan volgen. 28% van de jongeren geeft aan te werken en wil (nog) geen opleiding volgen. Naar aanleiding van de huisbezoeken volgt 6% van de jongeren nog een begeleidingstraject bij leerplichtplus. Voor 8% van de jongeren is onderwijs (tijdelijk) niet haalbaar. 16% van de jongeren is niet thuis aangetroffen en heeft niet gereageerd. Van deze groep is nog niet duidelijk wat zij doen. Op grond van de privacywetgeving is het niet toegestaan de gegevens van deze jongeren zonder meer te delen met derden, zoals medewerkers Wmo of participatie. In 2018-2019 wordt bekeken of er desondanks samenwerkingsmogelijkheden voor deze groep jongeren zijn. Daarnaast worden opnieuw huisbezoeken afgelegd bij de groep jongeren waarvan nog onbekend is wat zij doen.

Door de huisbezoeken is er veel meer zicht op de daadwerkelijke situatie van jongeren, meer dan vanuit huidige bestandskoppelingen mogelijk is. Gezien de positieve reacties van jongeren en ouders op de huisbezoeken is daarnaast de verwachting dat de actieve benadering drempelverlagend is voor een vervolgcontact met/door jongere en ouders.

Ontwikkelingen in 2018-2019

- In de zomerperiode is het aantal vsv'ers i.v.m. behalen examens en wisseling mbo-opleidingen erg groot en is onduidelijk welke jongeren daadwerkelijk vsv'er zijn. In 2019 wordt in samenspraak en afstemming met het mbo gezocht naar mogelijkheden om jongeren met een verhoogd risico om vsv'er te blijven te detecteren en deze in de zomerperiode te bezoeken.
- Onderzocht wordt welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn voor de groep jongeren die niet bereikt worden middels de huisbezoeken.
- De nieuwe CLR biedt mogelijkheden om maandelijks informatie over de arbeidsmarktpositie van jongeren op te nemen waardoor deelgroepen gericht geselecteerd en geprioriteerd kunnen worden voor huisbezoeken.

Resultaat huisbezoeken nieuwe vsv'ers.

Aantal	Resultaat huisbezoeken nieuwe vsv'ers
31	Onderwijs (incl. BBL, werk met scholing en niet erkend onderwijs)
42	Werk
9	Op intake of in traject bij lpl+ (RMC)
1	Geen doelgroep (verhuisd naar buitenland)
12	Onderwijs (momenteel) niet mogelijk (hulpverlening/opvang/detentie – overdracht participatie – SK niet haalbaar)
27	In behandeling
24	Onbekend (herhaaldelijk niet thuis aangetroffen en geen reactie op huisbezoekkaart)
5	Restcategorie (wil geen bemiddeling; oriëntatie op werk; tijdelijk verblijf buitenland; zwanger)
151	**Eindtotaal**

Bron: CLR

4.5 Outreachende aanpak vsv'ers > 1 schooljaar arbeidsmarktregio Eindhoven-de Kempen

Doordat niet alle jongeren reageren op de uitnodiging tot een gesprek met een RMC-loopbaanbegeleider ontstaat er jaarlijks een groep 'oud' voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) in de regio. Inzet op oud vsv'ers is een wettelijke verplichting vanuit de RMC-functie. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft gemeenten gevraagd extra aandacht te geven aan deze groep. In tegenstelling tot de nieuwe vsv'ers is er geen maandelijkse gegevenslevering vanuit DUO voor deze groep.

In februari 2018 is in de arbeidsmarktregio Eindhoven-de Kempen (13 gemeenten) het project 'Outreachende aanpak' gestart in het kader van het bestrijden van jeugdwerkeloosheid vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF). Het project richt zich op jongeren tussen 18 en 23 jaar die geen startkwalificatie en geen inkomen hebben en die in voorgaande schooljaren de school verlaten hebben. De leerplichtplusambtenaren van de gemeente Eindhoven die het project uitvoeren benaderen deze jongeren actief om te achterhalen wat zij doen en of zij begeleiding willen naar een passend traject richting onderwijs, werk, dagbesteding of hulpverlening. Concreet betekent dit dat bij de jongere op huisbezoek wordt gegaan. Als de jongere niet thuis is wordt een 2e maal op huisbezoek gegaan. Als de jongere ook dan niet wordt aangetroffen wordt een huisbezoekkaart achtergelaten met verzoek contact op te nemen. Als de jongere niet reageert krijgt de jongere de status 'onbekend'. Als de jongere in schooljaar 2018-2019 nog steeds tot de doelgroep outreachende aanpak behoort, wordt hij/zij opnieuw benaderd.

Op peildatum 1 januari 2018 telde de arbeidsmarktregio Eindhoven-de Kempen 448 jongeren die geen startkwalificatie hadden, geen inkomen en geen actuele schoolinschrijving.

Aantallen doelgroep en inzet outreachende aanpak vsv'ers> 1 schooljaar zonder inkomsten per woongemeente.

Woongemeente	Aantal doelgroep	Aantal
Bergeijk	17	10
Best	27	15
Bladel	6	5
Eersel	10	5
Eindhoven	264	191
Heeze-Leende	16	10
Nuenen ca.	10	7
Oirschot	10	7
Reusel-De Mierden	4	1
Son en Breugel	16	8
Valkenswaard	15	10
Veldhoven	44	31
Waalre	9	3
Eindtotaal	**448**	**303**

Bron: CLR

In totaal zijn 303 van de 448 jongeren in behandeling (geweest) bij de leerplichtplus-ambtenaren. Dit betekent dat vastgesteld is wat de jongeren doen en deze zo nodig een begeleidings-traject bij een RMC-loopbaanbegeleider volgen of doorgeleid zijn naar onderwijs, participatie of hulpverlening.
In de praktijk blijken minder jongeren dan vooraf verwacht, te voldoen aan de oorspronkelijke criteria van het project. Hoewel gegevensbestanden (Suwinet) aangeven dat jongeren geen inkomen hebben blijkt uit de huisbezoeken dat een deel van hen wel degelijk werkt. Het gaat dan om jongeren die een eigen bedrijf hebben of werkzaam zijn in het buitenland. Deze gegevens komen niet voor in de bestanden van Suwinet. Daarnaast blijken jongeren die volgens DUO geen schoolinschrijving hebben, toch onderwijs te volgen bijvoorbeeld aan instellingen voor particulier onderwijs of aan onderwijs-instellingen in het buitenland. Van de 303 jongeren volgt 10% onderwijs en 40% werkt. Daarnaast is voor 10% van de jongeren onderwijs (tijdelijk) niet mogelijk. Bij 25% van de jongeren heeft de leerplichtplusambtenaar de jongere niet thuis aangetroffen en is niet gereageerd op de achtergelaten huisbezoekkaart. Van deze groep is nog niet duidelijk wat zij doen. Zoals in §4.4 aangegeven is het op grond van de privacy-wetgeving niet toegestaan de gegevens van deze jongeren zonder meer te delen met derden, zoals medewerkers Wmo of participatie (werk & inkomen). In schooljaar 2018-2019 worden opnieuw huisbezoeken afgelegd bij de groep jongeren waarvan onbekend is wat zij doen.

Op grond van de criteria van het ESF behoren enkel de jongeren zonder inkomen tot de doelgroep van de outreachende aanpak en kan op basis daarvan een beroep worden gedaan op de ESF-middelen. Deze doelgroep blijkt op grond van de ervaringen geringer dan verwacht.

Resultaat outreachende aanpak vsv'ers> 1 schooljaar zonder inkomsten.

Aantal	Resultaat outreachende aanpak
29	Onderwijs (incl. werk met scholing en niet erkend onderwijs)
91	Werk
2	Begeleidingstraject leerplichtplus
6	Geen doelgroep (bijv. verhuisd naar buitenland)
28	Onderwijs (momenteel) niet mogelijk (hulpverlening/opvang/detentie – overdracht participatie)
24	In behandeling
77	Onbekend (herhaaldelijk niet thuis aangetroffen en geen reactie op huisbezoekkaart)
46	Overig (wil geen bemiddeling; oriëntatie op werk; tijdelijk verblijf buitenland; zwanger; uitkering participatiewet)
303	**Eindtotaal**

Bron: CLR

Conclusie

De doelgroep outreachende aanpak blijkt geringer dan verwacht. Van de 303 jongeren die benaderd zijn door leerplichtplus volgt 10% onderwijs en 40% werkt. Daarnaast is voor 10% van de jongeren onderwijs (tijdelijk) niet mogelijk. Van 25% van de jongeren is nog niet bekend wat zij doen.

Ontwikkelingen in 2018-2019

- Onderzocht wordt welke samenwerkings-mogelijkheden er zijn voor de groep vsv>1 schooljaar met resultaat 'onbekend', en
- De doelgroep van de outreachende aanpak wordt verbreed naar jongeren met een gering inkomen.

4.6 Outreachend werken 'jongeren buiten beeld' gemeente Helmond

Per april 2018 zijn jongerencoaches van de gemeente Helmond gestart met een project dat zich richt op Helmondse jongeren tot 23 jaar die buiten beeld zijn of buiten beeld kunnen raken. Buiten beeld wil zeggen: deze jongeren hebben geen startkwalificatie, geen uitkering, geen schoolinschrijving, geen baan en een inkomen van minder dan € 300,- per maand. Het betreft jongeren die naar voren komen door koppeling van databestanden en waar nu geen actieve inzet vanuit RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voorkomen voortijdig schoolverlaten) op plaatsvindt. Het doel van de opdracht is tweeledig. Enerzijds wordt de groep jongeren actief benaderd (outreachend), in beeld gebracht en indien noodzakelijk wordt er passende ondersteuning gerealiseerd. Anderzijds willen we leren van de gehanteerde aanpak.

In de eerste fase van het project heeft de focus met name gelegen op het opzetten van een outreachende aanpak (plan van aanpak) en het inrichten van het netwerk. In het jaarverslag 2018-2019 worden de resultaten van het project opgenomen.

4.7 Jongeren in een kwetsbare positie

Vooruitlopend op wetgeving is de RMC-functie met ingang van januari 2016, uitgebreid met de taak: realiseren van een sluitende aanpak voor jongeren in een kwetsbare positie. Concreet gaat het om leerlingen van het vmbo basis/leerwerktraject die doorstromen naar Entree (mbo 1) of mbo 2, leerlingen van het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Praktijkonderwijs (Pro), en Entree-leerlingen die doorstromen naar mbo 2. In de regio Zuidoost-Brabant worden ook jongeren met een migratie-achtergrond tot de doelgroep jongeren in een kwetsbare positie gerekend. Voor al deze jongeren is een startkwalificatie moeilijker of niet haalbaar.
Voor hen is het van belang dat er een sluitende aanpak is van school naar vervolgopleiding of van school naar werk of dagbesteding. Voorwaarde voor een succesvolle sluitende aanpak is de samenwerking tussen participatie (werk & inkomen/ Senzer), jeugdhulp (dagbesteding 18-) en wmo (dagbesteding 18+) en de leerplichtambtenaren en RMC- loopbaanbegeleiders in de regio.

Vooruitlopend op de wettelijke taak hebben leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders in schooljaar 2017-2018 deelgenomen aan de structurele leerlingbesprekingen op het VSO,

Schematische weergave van de definitie jongeren in een kwetsbare positie

Praktijkonderwijs en het voortgezet onderwijs anderstaligen (jongeren met een vluchtelingen-/ migratieachtergrond).
Aan deze besprekingen nemen ook jeugdhulp en participatie deel. Doel van deze besprekingen is jongeren die de school gaan verlaten in beeld te hebben en te begeleiden naar vervolgonderwijs, werk of dagbesteding.

Om de kwetsbare jongeren structureel in beeld te krijgen en vervolgens te houden is in schooljaar 2017-2018 in de regio Eindhoven-de Kempen een start gemaakt met de invoering van de module Overstap PrO, VSO en Entree van Intergrip. In deze module gaan scholen leerlingen en het uitstroomprofiel registreren. Tot deze module zullen ook RMC-loopbaanbegeleiders, participatie en jeugdhulp/Wmo toegang krijgen. Al deze partijen zullen vervolgens de actuele stand van zaken voor iedere jongere in een kwetsbare positie in deze module registreren èn monitoren.

Ontwikkelingen in 2018-2019

- In 2019 wordt de nieuwe RMC-taak wettelijk vastgelegd. Voor de uitvoering van deze nieuwe taak komen geen financiële middelen beschikbaar. De consequenties t.a.v. inzet en capaciteit worden in 2019 e.v. duidelijk.
- De module Overstap PrO, VSO en Entree waarmee jongeren in een kwetsbare positie worden geregistreerd en gemonitord wordt na 1 januari 2019 geïmplementeerd.
- Conform het RMC uitvoeringsplan wordt het werkproces monitoring jongeren in een kwetsbare positie concreet uitgewerkt met en voor RMC, onderwijs, participatie en jeugdhulp/Wmo.

Regionale samenwerking

5

De gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant werken op een intensieve en uniforme wijze samen. Doel van deze samenwerking is een efficiënte en effectieve aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Door uniforme regionaal vastgestelde werkprocessen voeren leerplichtambtenaren toezicht uit, handhaven de Leerplichtwet en voeren de RMC-loopbaanbegeleiders de RMC wet- en regelgeving uit. Deze wetten hebben betrekking op de leeftijdsgroep 5 tot 23 jaar.

5.1 Bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Met ingang van 11 oktober 2017 zijn de wettelijke taken ten behoeve van het bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling van de GGD Brabant Zuidoost. Dit was noodzakelijk om de regionale uniforme samenwerking op het terrein van leerplicht en RMC te continueren. De bij de GGD ingestelde bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten bestaat uit de wethouders onderwijs van de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het convenant Bestrijden schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten in Zuidoost-Brabant legt de juridische basis voor de regionale samenwerking op het gebied van Leerplicht en RMC.
Op 14 maart 2017 is de bestuurscommissie bijeengekomen voor een oprichtingsvergadering. Tijdens deze vergadering is besloten de gemeentelijke leerplichtambtenaren te mandateren om namens de bestuurscommissie besluiten te nemen die voorheen door het college werden genomen . Hiertoe is een bezwaren- en klachtenprocedure vastgesteld. Tijdens de vergadering is het regionaal jaarverslag leerplicht/RMC 2016-2017 vastgesteld en hebben de 21 gemeenten samenwerkingsafspraken over een efficiënte en effectieve aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten vastgelegd. Onderdeel van deze afspraken is de aanschaf en implementatie van een nieuwe applicatie leerlingenregistratie voor leerplicht en RMC (§5.3).

5.2 Regionale uitvoering leerplicht/RMC

Om de uniforme werkwijze in de regio te waarborgen voeren de medewerkers leerplicht/RMC van de regiogemeenten maandelijks een regionaal overleg over de uitvoering van de taken die uit de Leerplichtwet en de RMC-wetgeving voortvloeien. Daarnaast zijn zij actief lid van Ingrado, de landelijke brancheverenigingen, en worden jaarlijks her-en bijscholingen gevolgd.

In het regionale overleg 'Uitvoering leerplicht/RMC' worden onderwerpen geagendeerd en besproken die relevant zijn voor een kwalitatief goede en uniforme werkwijze.
In schooljaar 2017-2018 zijn o.a. de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

- Maandelijkse cijfers vsv met actiepunten;
- Regionaal werkproces vakantieverlof en verlof wegens buitengewone omstandigheden (bijv. huwelijk, overlijden);
- Praktische uitwerking van de overdracht van de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het bestrijden en voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten naar de GGD Brabant-Zuidoost;
- Aanbestedingstraject Centrale Leerlingenregistratie;
- Info over doel, werkwijze en resultaten diverse projecten leerplicht/RMC, o.a. project huisbezoeken nieuwe vsv'ers regio Eindhoven-de Kempen, jongerencoaches Helmond voor jongeren zonder startkwalificatie en inkomen, aanschaf Intergripmodule 'Overstap PrO, vso en Entree';
- Regionaal jaarverslag leerplicht/RMC 2016-2017;
- Gevolgen AVG voor leerplicht/RMC;
- Checklist voorkomen thuiszitters;

- Monitoren overgang vmbo-mbo;
- Agendapunten en verslag arrondissementaal beleidsoverleg leerplicht;
- Methodische aanpak schoolverzuim.

Alle leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders zijn lid van Ingrado, de landelijke brancheverenigingen van en voor leerplicht/RMC. Ingrado organiseert jaarlijks meerdere werkconferenties. Ook dit jaar heeft een vertegenwoordiging van leerplicht/RMC uit onze regio hieraan deelgenomen. Verkregen informatie en opgedane kennis is vervolgens gedeeld tijdens het regionale overleg. Daarnaast werkt Ingrado met een aantal rayons. Een rayon is de schakel tussen landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen op het gebied van leerplicht en RMC. De regio's binnen een rayon worden vertegenwoordigd door rayoncontact-personen
vanuit leerplicht/RMC. Jaarlijks organiseren de contactpersonen een rayondag om met elkaar te netwerken en kennis en good practices te delen via allerlei sessie en workshops. De rayoncontactpersonen van de regio Zuidoost-Brabant hebben in 2017-2018 een rayondag georganiseerd over o.a. het motiveren van jongeren en (hoog)begaafde leerlingen die uitvallen in het onderwijs.

De leerplichtambtenaren in de regio Zuidoost-Brabant zijn buitengewoon opsporingsambtenaar. Dit betekent dat zij bevoegd zijn om proces-verbaal op te maken tegen ouders en/of leerlingen bij constatering van een overtreding van de Leerplichtwet. Om deze opsporingsbevoegdheid te verkrijgen en behouden hebben de leerplichtambtenaren ook in 2017-2018 de verplichte her-en bijscholingen gevolgd.

5.3 Centrale leerlingenregistratie

Een centrale leerlingenregistratie (CLR) waarin actuele gegevens van alle leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar en jongeren zonder startkwalificatie in de leeftijd van 18 tot 23 jaar woonachtig in Zuidoost-Brabant zijn opgenomen, is voorwaardelijk voor de regionale en uniforme werkwijze van leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders.
De CLR wordt ingericht, uitgevoerd en onderhouden door de centrumgemeente Eindhoven. Omdat het contract van de huidige applicatie, Key2 Jongerenmonitor per 1 januari 2019 afloopt is in december 2017 een aanbestedingstraject voor een nieuwe applicatie CLR van start gegaan. De GGD Brabant Zuidoost, bestuurlijk verantwoordelijk voor het bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten, heeft de gemeente Eindhoven de opdracht gegeven om deze aanbesteding uit te voeren.

In december 2017 is het aanbestedingstraject gestart. Er is een projectteam en een stuurgroep ingericht. Na goedkeuring van het projectplan door de stuurgroep is in maart 2018 een marktconsultatie uitgevoerd. De opgehaalde informatie uit de markt en de eisen en wensen van de gebruikers, functioneel en technisch beheerders van de huidige applicatie Key2 Jongerenmonitor en beleidsambtenaren uit de regio leverden input voor een programma van eisen.
Begin september 2018 heeft de bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten de opdracht gegund aan Metaobjects Benelux BV, die een SAAS oplossing genaamd Jeugd Volg Systeem (JVS) levert. Op 1 oktober 2018 is gestart met de implementatie van JVS.

Het nieuwe registratiesysteem JVS wordt gebruiks-vriendelijker, makkelijker te beheren en goedkoper dan het oude systeem (Key2 Jongerenmonitor). De applicatie is op 2 januari 2019 in gebruik genomen. Begin januari 2019 volgen alle gebruikers (100 leerplichtambtenaren en RMC functionarissen in de regio Zuidoost-Brabant) de training JVS waarna zij in het nieuwe systeem kunnen registreren. JVS biedt tevens de mogelijkheid om leerlingenvervoer in een aparte module te registreren. De gemeenten Deurne, Helmond, Eindhoven en Veldhoven maken hiervan gebruik.

Ontwikkelingen in 2018-2019
- De verwachting is dat de nieuwe CLR meer en betere sturingsinformatie kan aanleveren waardoor inzet door leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders en effecten van hun inzet gemonitord kunnen worden.

Bijlagen

1. Definities en afkortingen

Absoluut verzuim
Een leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere staat niet ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling zonder dat daarvoor vrijstelling is verleend of van rechtswege vrijstelling is ontstaan (Ministerie van OCW).

CLR
Centrale Leerlingenregistratie. De centrale database waarin de actuele gegevens van de naam-, adres- en woonplaats gegevens (NAW-gegevens) en mutaties van alle leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar en jongeren zonder startkwalificatie in de leeftijd van 18 tot 23 jaar woonachtig in Zuidoost-Brabant zijn opgenomen.

DUO
Dienst Uitvoering Onderwijs. De dienst voert verschillende onderwijswetten- en regelingen uit.

Jongeren in een kwetsbare positie
Jongeren voor wie een startkwalificatie niet of moeilijk haalbaar is. Concreet gaat het om leerlingen van het vmbo basis/leerwerktraject die doorstromen naar Entree of mbo 2, leerlingen van het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Praktijkonderwijs (Pro), en Entreeleerlingen die doorstromen naar mbo 2.

Leerplicht
Alle kinderen tussen 5 en 16 jaar die in Nederland wonen zijn leerplichtig. Zij moeten onderwijs volgen op de school waar ze staan ingeschreven. De leerplicht duurt tot en met het einde van het schooljaar waarin het kind 16 jaar wordt. De leerplichtambtenaar houdt toezicht op naleving van de Leerplichtwet.

Kwalificatieplicht
Wanneer de leerplicht is geëindigd en de jongere nog geen startkwalificatie (havo-, vwo, of minimaal mbo niveau 2 diploma) heeft behaald blijft een jongere verplicht om ingeschreven te staan bij een school of instelling en deze geregeld te bezoeken. Dit noemen we de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt of een startkwalificatie heeft behaald.

OCW
Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. OCW wil dat iedereen goed onderwijs volgt en zich voorbereidt op zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

Relatief verzuim
Hiervan is sprake als een leerling wel staat ingeschreven bij een school, maar de school niet of niet regelmatig bezoekt. Ook structureel te laat komen is een vorm van relatief verzuim. We onderscheiden de volgende soorten relatief verzuim:

- Ongeoorloofd schoolverzuim
  Dit is verzuim zonder geldige reden. Bij verzuim van 16 uur les- of praktijktijd in een opeenvolgende periode van 4 lesweken is de directeur verplicht het verzuim te melden (wettelijk verzuim). In de praktijk wordt verzuim, waaronder ook te laat in de les komen, eerder gemeld bij de leerplichtambtenaar. Dit verzuim wordt 'overig verzuim' genoemd. Met de scholen zijn afspraken gemaakt over het eerder melden van verzuim.

- Langdurig relatief verzuim (LRV)
  Bij leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen die langer dan vier aaneengesloten weken zonder geldige reden afwezig zijn van school is sprake van langdurig relatief verzuim. Bij leerlingen met LRV is er meer aan de hand dan een korte periode regelmatig spijbelen.

- Luxe verzuim
  Hiervan is sprake als ouders hun kind zonder toestemming van de directeur van de school buiten de schoolvakanties mee op vakantie nemen.

RMC-functie
Deze functie staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Doel van de RMC-functie is het scheppen van voorwaarden voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/of arbeidsmarktpositie te bereiken. Het betreft hier jongeren tot 23 jaar.

Thuiszitters (landelijke definitie)
Het Ministerie van OCW sluit aan bij de wijze waarop de term 'thuiszitters' in de praktijk wordt gebruikt, namelijk als verzamelterm voor langdurig relatief verzuim (LRV) langer dan vier weken en voor absoluut verzuimers.
De term thuiszitter heeft betrekking op leerplichtige leerlingen tussen de vijf en zestien jaar of jongeren van zestien of zeventien jaar met kwalificatieplicht. Een langdurig relatief verzuimer is een ingeschreven leerling die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt. Bij deze groep is meer aan de hand dan een korte periode regelmatig spijbelen. Deze kinderen volgen langdurig geen of weinig onderwijs. Er worden twee subgroepen onderscheiden:
1. langdurig relatief verzuim van vier weken tot drie maanden;
2. langdurig relatief verzuim langer dan drie maanden.

Voortijdig Schoolverlaten
Jongeren hebben met een startkwalificatie meer kansen op de arbeidsmarkt. De gemeente moet dan ook in nauwe samenwerking met het onderwijs voorkomen dat jongeren voor hun 23ste jaar het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten. Deze taak moet regionaal worden uitgevoerd en wordt Regionaal Meld- en coördinatiefunctie (RMC) genoemd en is vastgelegd in verschillende wetten.

- Nieuwe voortijdig schoolverlaters
  Jongeren tot 23 jaar die in het lopende schooljaar zijn uitgeschreven van school, nog geen startkwalificatie hebben en op 1 oktober in het daaropvolgende schooljaar niet ingeschreven staan op een opleiding. Een startkwalificatie is een mbo-diploma op tenminste niveau 2, of een havo- of vwo-diploma.
- Voortijdig schoolverlaters > 1 schooljaar (ook wel oud vsv'ers genoemd)
  Jongeren die in eerdere schooljaren zijn uitgevallen van school, nog geen 23 jaar zijn, geen startkwalificatie hebben en niet opnieuw staan ingeschreven bij een onderwijsinstelling.

Vrijstelling van schoolinschrijving
Dit is van toepassing als:
- de jongere op lichamelijke of psychologische gronden niet geschikt is om tot een school te worden toegelaten (artikel 5 sub a Leerplichtwet);
- de ouders/verzorgers tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning overwegende bedenkingen hebben (artikel 5 sub b Leerplichtwet);
- de jongere als leerling ingeschreven staat op een school in het buitenland en deze school ook geregeld bezoekt (artikel 5 sub c Leerplichtwet);
- er bijzondere omstandigheden zijn waarbij aangetoond kan worden dat de kwalificatieplichtige jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet (artikel 15 Leerplichtwet).

2. RMC beleidskader 2017-2020

Voor u ligt het beleidskader RMC van de regio Zuidoost-Brabant.RMC staat voor Regionaal Meld- en Coördinatiepunt. Gemeenten werken voor het uitvoeren van de RMC-functie samen in regio's. Dit is wettelijk vastgelegd. In Nederland zijn alle gemeenten verdeeld over 39 RMC-regio's voor voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). De regio Zuidoost-Brabant is één regio met twee subregio's: Eindhoven-De Kempen en Helmond-Peelregio. Elke RMC-regio heeft een contactgemeente die de melding en registratie van voortijdige schoolverlaters coördineert en zorg draagt voor mogelijkheden van doorverwijzing en herplaatsing in het onderwijs. In de regio Zuidoost-Brabant is Eindhoven de contact-gemeente.

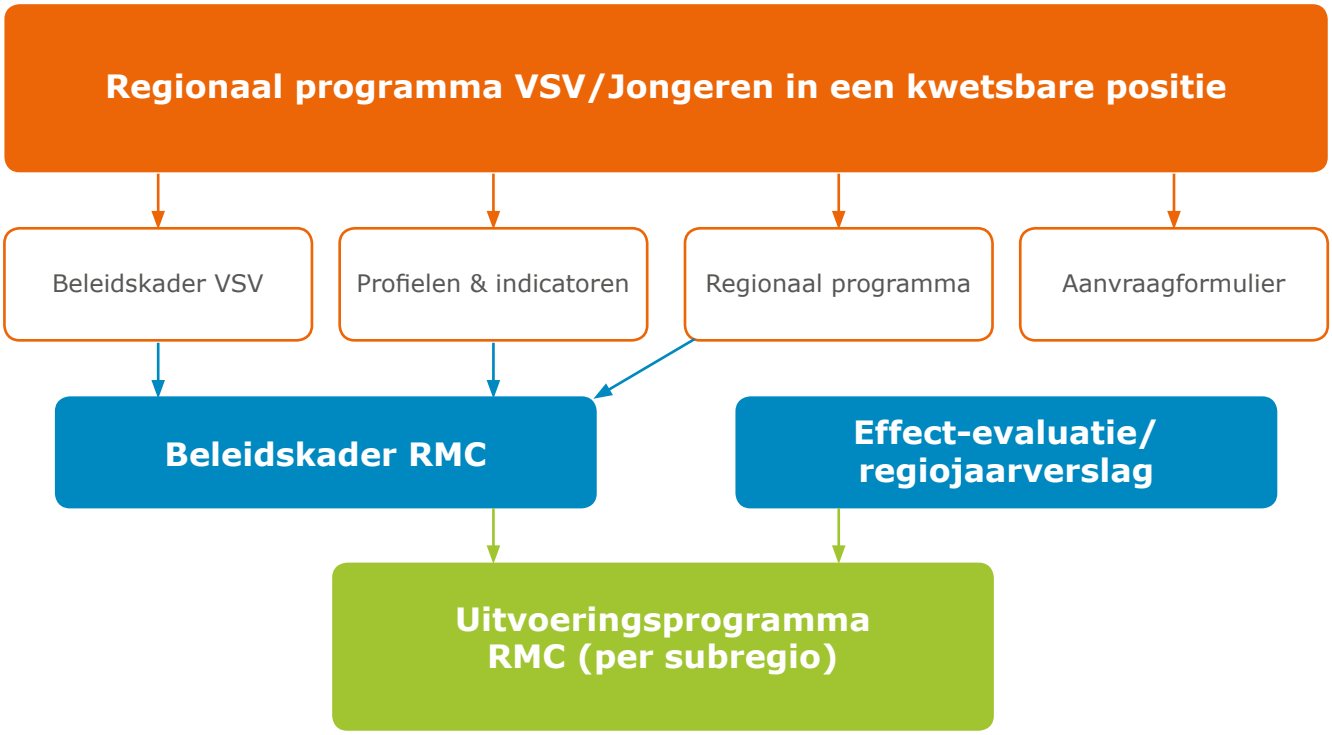
De RMC-wetgeving verplicht de gemeenten jongeren zonder startkwalificatie (=tenminste havo, vwo, of mbo 2 diploma) te volgen tot ze 23 jaar zijn. Ook moeten de gemeenten ervoor zorgen dat deze jongeren indien mogelijk alsnog hun startkwalificatie halen.
In de praktijk wordt een jongere die voortijdig de school dreigt te verlaten of voortijdig van school gaat, benaderd door een leerplichtambtenaar (leeftijd 18-) of een RMC-medewerker, ook wel leerplichtplusambtenaar (LPA+; subregio Eindhoven-de Kempen) of RMC-loopbaanbegeleider genoemd (leeftijd 18+; subregio Helmond-Peelregio). De LPA(+)/RMC-loopbaanbegeleider bekijkt met de jongere wat de mogelijkheden zijn. Ook als er problemen zijn kan de LPA(+) helpen, bijvoorbeeld door te verwijzen naar hulpverlening, zoals het lokale sociale (wijk)team/gebiedsteam. Doel van de RMC-functie is het scheppen van voorwaarden voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/of arbeidsmarktpositie te bereiken.

Concreet kent het RMC de volgende wettelijke taken:

A. Benaderen en zorg dragen voor begeleiding van jongeren die zijn uitgevallen of dreigen uit te vallen. Deze begeleiding is gericht op houden op of terugleiden naar school, naar werk of een combinatie daarvan.
B. Een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen de 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie hebben.
C. Coördineren en initiëren van samenwerking tussen alle belangrijke partijen, die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk.

In september 2016 heeft de regionale stuurgroep VSV het 'Regionaal programma VSV/Jongeren in een kwetsbare positie' vastgesteld.
Dit programma is opgesteld door de 21 gemeenten en onderwijs (vo en mbo) gezamenlijk en beschrijft op hoofdlijnen welke bestaande en nieuwe maatregelen de regio wil (blijven) inzetten om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en om een sluitend netwerk te vormen voor oude en nieuwe doelgroepen. In dit programma is afgesproken dat iedere geleding – samenwerkingsverband VO, MBO en gemeenten - zelf vervolg zal geven aan de gemaakte afspraken.
In dit beleidskader geven de gemeenten aan op welke manier we bovenstaande taken van RMC gaan vormgeven de komende jaren. De nadere uitwerking in concrete acties volgt in de nog op te stellen uitvoeringsplannen RMC per subregio, die jaarlijks geactualiseerd zullen worden.
Naast deze kaders zijn daarbij ook de evaluatiecijfers relevant. Leerplicht rapporteert aan ministerie OCW over cijfers in oktober, RMC in november.

Schematisch overzicht van het proces
Oranje: Vastgesteld in september
Blauw: RMC Beleidskader (besproken op Poho december 2016) + effect-evaluatie
Groen: Uitvoeringsprogramma RMC (2017)

Maatregelen RMC-gemeenten per risicoprofiel
In het 'Regionaal programma VSV/Jongeren in kwetsbare positie' van september 2016 zijn profielen en indicatoren ter monitoring opgesteld. Op deze risicoprofielen, ook wel doelgroepen, wil de RMC regio Zuidoost-Brabant (ZOB) zich de komende jaren richten.

Risicoprofielen
1) Nieuwe (en potentiële) VSV'ers
2) Oud VSV'ers
3) Jongeren in een kwetsbare positie
4) Overbelaste jongeren

Aan de hand van deze profielen geven we per RMC-taak aan wat het betekent voor de rol van de gemeente en wat de focus is. Hierbij beschrijven we het 'wat'. Het 'hoe' wordt beschreven in de uitvoeringsplannen RMC.

N.B. We zijn ons ervan bewust dat de profielen elkaar in de praktijk kunnen overlappen. Dit betekent dan ook dat de maatregelen per jongere kunnen verschillen, het is en blijft maatwerk.

Profiel 1	**Nieuwe (en potentiele) VSV'ers**
Definitie	Voortijdig schoolverlaters zijn jongeren, die geen startkwalificatie hebben behaald en geen opleiding volgen. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of een diploma van een opleiding op MBO 2 niveau. Jongeren die het niveau van de startkwalificatie niet kunnen halen, bijvoorbeeld door lichamelijke of geestelijke beperkingen, vallen niet onder de categorie voortijdig schoolverlaters.
Inzet RMC-gemeenten	A. Begeleiding en ondersteuning van nieuwe (potentiële) VSV'ers om ervoor te zorgen dat zij in het onderwijs kunnen blijven en/of terug kunnen naar school. Het Passend Traject Overleg in de subregio Eindhoven-de Kempen en het thuiszittersoverleg in de subregio Helmond-Peelland spelen hierin een belangrijke rol. Zowel het PTO/Thuiszittersoverleg als deelname van RMC-loopbaanbegeleiders aan zorgoverlegstructuren van vo en mbo spelen hierin een belangrijke rol. B. Registreren en monitoren van leerlingen teneinde snel VSV'ers in beeld te krijgen C. Voor LPA(+)/RMC-loopbaanbegeleider de rol als ketenpartner mogelijk maken in samenwerking met scholen (waaronder trajectbegeleiders SWV), hulpverlening, sociale teams, overige gemeentelijke diensten zoals Werk & Inkomen (verder: W&I)/Senzer om op die manier al in een vroeg stadium betrokken te zijn en uitval te voorkomen.

Profiel 1	**Oud VSV'ers**
Definitie	Voortijdig schoolverlaters die langer dan 1 jaar geleden uitgevallen zijn, geen startkwalificatie en geen schoolinschrijving hebben.
Inzet RMC-gemeenten	A. A. Outreachende aanpak: vinden, bereiken, begeleiden en ondersteunen van oud VSV'ers richting met name arbeid maar ook onderwijs en/of hulpverlening. B. B. Registratie en monitoring: in beeld krijgen van de oud VSV'ers en actief monitoren of de ingezette trajecten richting werk, scholing en/of hulpverlening ook lopen en tot het gewenste resultaat leiden. C. C. Aansluiting zoeken met W&I/Senzer, bedrijven, onderwijs, hulpverlening, wijkteams om jongeren mogelijkheden te bieden weer te participeren.

Profiel 3	**Jongeren in een kwetsbare positie**
	Onder jongeren in een kwetsbare positie verstaan we: leerlingen van het vmbo basis/leerwerktraject die doorstromen naar Entree of MBO 2. Leerlingen van het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Praktijkonderwijs (Pro) zijn onlangs door het ministerie toegevoegd aan deze doelgroep, evenals Entreeleerlingen die doorstromen naar MBO 2. Gezien de huidige stroom vluchtelingen worden ook jongeren met een migratie-achtergrond tot deze doelgroep gerekend.[1] Voor deze groepen jongeren in een kwetsbare positie is het van belang dat er een sluitende aanpak is van school naar vervolgopleiding of van school naar werk / dagbesteding. Voorwaarde voor succes is de samenwerking tussen werk & inkomen/ Senzer en LPA(+)/RMC-loopbaanbegeleiders binnen de gemeentelijke organisaties. Ook de aansluiting van jeugdhulp en wmo (dagbesteding 18+) is van belang.
Inzet RMC-gemeenten	A. A. Versterken van de rol van LPA(+)/RMC-loopbaanbegeleider als sparringpartner en schakelfunctie naar het meest passende traject (dagbesteding, arbeid en/of onderwijs). B. B. Monitoring van uitstroomprofielen bij Pro en VSO vanaf 16 jaar, monitoren of leerlingen in het juiste traject zitten en ook daadwerkelijk het 'einddoel' bereiken. C. C. Aansluiting zoeken met W&I/Senzer, bedrijven, onderwijs, hulpverlening, wijkteams.

[1] Dit betreft een regionale keuze waarover overeenstemming bestaat. Wanneer een andere groep aantoonbaar verhoogd risico loopt op voortijdig schoolverlaten dan wel extra problemen in de aansluiting arbeid-onderwijs, kan dit uitgebreid worden.

Profiel 4	**Overbelaste jongeren**
	Voortijdig schoolverlaters zijn jongeren, die geen startkwalificatie hebben behaald en geen opleiding volgen. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of een diploma van een opleiding op MBO 2 niveau. Jongeren die het niveau van de startkwalificatie niet kunnen halen, bijvoorbeeld door lichamelijke of geestelijke beperkingen, vallen niet onder de categorie voortijdig schoolverlaters.

Inzet RMC-gemeenten	A. Versterken van de rol van LPA(+)/RMC-loopbaanbegeleider als sparringpartner en schakelfunctionaris, regierol ligt met name bij school en/of wijkteam. B. Leerlingen in een fysieke plusvoorziening worden gevolgd door RMC. Ontwikkelingen, aantallen etc volgen om te monitoren of jongeren uit de plusvoorzieningen ook daadwerkelijk een startkwalificatie behalen. C. Versterken van de link tussen onderwijs, gemeente, hulpverlening/wijkteams, W&I/Senzer.

3. Evaluatie overgang vmbo-mbo Intergrip 2017-2018

Sinds enkele jaren werken de scholen en gemeenten in regio 37 Zuid-Oost Brabant met Intergrip. De module Overstap VO-MBO van Intergrip is ingezet als instrument voor het volgen van de aanmeldingen van vo-leerlingen die overstappen naar het mbo. Daarnaast wordt het Digitale DoorstroomDossier (DDD) gebruikt dat bij veel mbo-scholen onderdeel is van de intakeprocedure.

In dit document volgt een korte evaluatie waarin de resultaten van afgelopen jaar worden toegelicht. Daarnaast volgen ook enkele aanbevelingen voor komend jaar.
In schooljaar 2017-2018 heeft de regio voor het eerst te maken gehad met het toelatingsrecht. Leerlingen die voldoen aan de opleidingseisen van hun vervolgkeuzen én zich voor 1 april 2018 hadden aangemeld en voldeden aan de toelatingseisen, hadden het recht om toegelaten te worden tot deze opleiding. In de volgende hoofdstukken komt naar voren of dit invloed heeft gehad op de resultaten.

Doelstellingen en realisatie

Elk jaar worden tijdens de evaluatie/startbijeenkomst en in de werkgroep Intergrip doelstellingen bepaald om het project succesvol af te kunnen ronden. Voor 2017-2018 zijn de doelstellingen weergegeven in tabel 1. Een aantal doelen zijn meetbaar en met rode of groene cijfers wordt aangegeven of de doelstelling is behaald.

De Overstap en Digitaal Doorstroom Dossier	Doel	Realisatie `16/17	Realisatie
'17/18			
1. Op 1 november zijn alle mogelijk overstappende leerlingen ingeladen	100%	Geen cijfers bekend	97%
2. Op 1 februari zijn alle gebruikers van Intergrip getraind	-	-	-
3. Op 1 februari is van de leerlingen een vervolgkeuze bekend in Intergrip	80%	79%	75%
4. Op 1 april zijn de leerlingen aangemeld bij een vervolgopleiding	90%	88%	
	88%		
5. Op 1 april hebben de bij de MBO's in Zuidoost-Brabant aangemelde leerlingen een afgerond DDD	90%	Geen cijfers bekend	92%
6. Op 1 juni zijn alle op 1 april aangemelde leerlingen bij een deelnemende vervolgopleiding minimaal voorlopig geplaatst	100%	86%	94%
7. Op 24 juni zijn de diploma resultaten van het eerste tijdvak geregistreerd	100%	95%	92%
8. Op 1 juli hebben de leerlingen minimaal de status voorlopig geplaatst	90%	89%	90%
9. Op 9 juli zijn alle "risico of aandachts-leerlingen" bekend bij leerplicht	-	-	-
10. Op 9 juli zijn alle diplomaresultaten gevuld in Intergrip	100%	95%	92%
11. Op 1 oktober hebben de leerlingen een definitieve bestemming			
(d.w.z. maximaal 1% is nog in een traject bij Leerplicht/RMC)	99%	95%	96%
99% (in november)			
12. Op 1 oktober hebben de MBO instellingen het opleidingsaanbod gereed en is dit is ingeladen in Intergrip.	-	-	-

Tabel 1: Projectdoelstellingen- en realisatie schooljaar 2017-2018 - 2018-2019

Doelstelling 1 - Op 1 november zijn alle mogelijk overstappende leerlingen ingeladen
Op 1 november 2017 zijn er 5106 leerlingen ingelezen voor het nieuwe schooljaar 2017-2018. Dit is 90% van het aantal leerlingen dat uiteindelijk in 2018 gevolgd gaan worden (5647). Als we de leerlingen van havo en vso/pro/entree buiten beschouwing laten, dan is 97% van de leerlingen op 1 november 2017 ingelezen.

Doelstelling 2 - Op 1 februari zijn alle gebruikers van Intergrip getraind
In 2018 is er een opfristraining geweest voor gebruikers (decanen) van het Intergrip systeem. Daarnaast heeft er regelmatig 1-op-1 uitleg aan decanen plaatsgevonden gedurende het jaar.

Doelstelling 3 - Op 1 februari is van 80% van de leerlingen een vervolgkeuze bekend in Intergrip - is niet behaald. Dit percentage (75%) is in 2018 ook iets gedaald t.o.v. 2017 (79%). De vervolgkeuze is voor 25% van de te volgen leerlingen nog niet (handmatig) ingevuld in Intergrip. Dit verdient voor het nieuwe jaar 2018-2019 aandacht, bijvoorbeeld door het vo in januari/februari hierop te attenderen en actie te ondernemen.

Doelstelling 4 - Op 1 april zijn 90% leerlingen aangemeld bij een vervolgopleiding
Door het toelatingsrecht was de verwachting dat meer leerlingen eerder definitief ingeschreven zouden zijn. Op 1 april 2018 hadden 88% van de te volgen leerling een status aangemeld of hoger. Dit percentage was in 2017 precies gelijk, namelijk 88%. De verwachting is dus niet uitgekomen.
De doelstelling van 90% is bijna behaald.

Doelstelling 5 - Op 1 april hebben 90% van de bij de MBO's in Zuidoost-Brabant aangemelde leerlingen een afgerond DDD – is met 92% behaald. Meer hierover in de paragraaf over het Digitaal Doorstroom Dossier.

Doelstelling 6 - Op 1 juni zijn alle 100% van de op 1 april aangemelde leerlingen bij een deelnemende vervolgopleiding minimaal voorlopig geplaatst – is met 94% niet behaald, hoewel er t.o.v. 2017 wel een forse verbetering zichtbaar is (toename van 8%). Het is een indicatie dat het proces van aanmelding naar voorlopig geplaatst soepeler verloopt.

Doelstelling 7 – Op 24 juni zijn de diploma resultaten van het eerste tijdvak geregistreerd.
In onderstaande tabel staan de aantallen leerlingen met de diploma registratie op 24 juni 2018.

	leerlingen
Herexamen	24
Niet behaald	324
Wel behaald	4332
Niet geregistreerd	949
Eindtotaal	5629

Tabel 2: Diploma registratie op 24 juni 2018

Van 949 leerlingen is er voor 24 juni 2018 geen registratie gedaan, voor de overige leerlingen wel (83%). Beschouwen we alleen de vmbo leerlingen, dan is dit percentage 92%. In 2017 was dit percentage 95%. We zien hier dus een kleine daling van 3%. Dit verdient in het komende jaar wat meer aandacht.

Doelstelling 8 - Op 1 juli hebben 90% van de leerlingen minimaal de status voorlopig geplaatst – is met 90% behaald, en tevens een kleine verbetering t.o.v. 2017.

Doelstelling 9 - Op 9 juli zijn alle "risico of aandachts-leerlingen" bekend bij leerplicht
Onderstaande tabel laat de aantallen leerlingen zien die zijn overgedragen naar LP/RMC op peildatum 9 juli 2018 met daarbij de actuele status. Van het totaal van 72 leerlingen zijn dan 58 leerlingen in behandeling, oftewel 81%. Daarbij hebben 10 leerlingen de status definitief en afgehandeld. Dit geeft het beeld dat LP/RMC nauw betrokken is, en de risico- of aandachts-leerlingen goed in beeld heeft.

Rijlabels	LP/RMC afgehandeld (terug naar VO)	LP/RMC definitief	LP/RMC in behandeling	Overgedragen aan LP/RMC	Eindtotaal
Defensie			2		2
Onderzoek bij Leerplicht	2		29	1	32
Onderzoek bij RMC			4		4
School buitenland/Uitwisselingsprogramma		3	9	1	13
Wil / Gaat werken		5	14	2	21
Eindtotaal	2	8	58	4	72

Tabel 3: Aantallen leerlingen met een vervolgkeuzes met overdracht naar LP en RMC, 9 juli 2018

Zoals besproken in het vorig hoofdstuk, zijn de statussen behorende bij de vervolgkeuzes met overdracht naar LP/RMC in oktober/november nog geactualiseerd.
Meer over de overdracht naar LP/RMC in het volgende hoofdstuk over de vervolgkeuzes.

Doelstelling 10 - Op 9 juli zijn alle diplomaresultaten gevuld in Intergrip
Op 9 juli is van 92% van de vmbo leerlingen het diploma geregistreerd. Dit is geen toename ten opzichte van de 1e registratie op 24 juli. Ook in 2017 werden er na de 1e registratie geen diplomaresultaten meer ingevoerd. Ook op dit punt is extra aandacht nodig in het komend jaar.

Doelstelling 11 - Op 1 oktober hebben 99% van de leerlingen een definitieve bestemming – is met 96% niet behaald, hoewel ook hier een kleine verbetering zichtbaar is t.o.v. 2017. Opgemerkt dient te worden dat er in oktober/november nog wel 2 acties zijn uitgezet:
Verwerken van de statussen bij het Varendonck college. Dit college liep hier iets mee achter, door uitval van collega’s
Verwerken van de statussen door LP/RMC. Door aanzienlijke aantallen leerlingen die waren overgedragen naar LP/RMC was de status in Intergrip niet voor alle leerlingen actueel.

Na afronding van bovenstaande acties, is het percentage voor doelstelling 11 uiteindelijk op 99% uitgekomen, zie ook figuur 1 - Barometers Overstap in 2016 /2017 en 2017 / 2018 in het volgende hoofdstuk en daarmee is de doelstelling behaald.

Resultaten vervolgkeuzes

In onderstaande tabellen worden de resultaten weergegeven van de barometers van 2016-2017, evenals het eindresultaat van november 2018, van schooljaar 2017 -2018.

3.1. Barometers Overstap schooljaren 2016 / 2017 en 2017 / 2018

Eindscore barometer 2016 / 2017

Eindscore barometer 2017 / 2018

Figuur 1: Barometers Overstap in 2016 / 2017 en 2017 / 2018

In 2018 werden ongeveer evenveel leerlingen gevolgd (5647) in de overstap naar het MBO, dan in het jaar ervoor (5668).

Het aantal leerlingen met de status Niet in behandeling (= geen vervolgkeuze, afgemeld bij opleiding, etc) is met 0% wederom laag. In aantallen zijn deze iets afgenomen: van 27 leerlingen in 2017 tegenover 10 leerlingen in 2018. Een mooi resultaat. Het aantal leerlingen met de status In behandeling zijn (= Intake, aangemeld, etc.) is ook afgenomen van 1% in 2017 (92 leerlingen) naar 0% in 2018 (= 2 leerlingen). Een nog betere score. Het aantal leerlingen die definitief zijn geplaatst bij een vervolgopleiding is gestegen van 97% van de leerlingen in 2017 naar 99% van de leerlingen in 2018. Ook dit is een goed resultaat.

3.2 Vervolgkeuzes – waar gaan de leerlingen heen?

In de tabel hieronder zijn de vervolgkeuze weergegeven voor de school en de aantallen leerlingen. Het geeft een beeld waar naar toe de leerlingen uit de regio de overstap maakten.

School	Leerlingen
Summa College	2588
ROC Ter AA	633
SintLucas	242
Koning Willem I college	215
ROC Tilburg	158
De Rooi Pannen Toerisme en Evenementen	151
De Rooi Pannen Horeca	125
Gilde Opleidingen	91
Helicon MBO Boxtel	66
Helicon MBO Helmond	65
ROC De Leijgraaf	42
Helicon MBO Den Bosch	40
Helicon MBO Eindhoven	39
Overig	38
VAVO	29
CITAVERDE College	25
Particulier onderwijs	24
Aventus	20
De Rooi Pannen Vormgeving	18
ROC West-Brabant	16
De Rooi Pannen Handel	12
ROC Leeuwenborgh	11
SOMA College	10
SVO Opleidingen	9
Helicon MBO Tilburg	8
MBO Utrecht	5
ROC Midden Nederland	5

ROC Midden Nederland	5
Helicon MBO Gelderse Ialsen	3
Capabel Onderwijs Groep	3
STC-Group (Scheepvaart en Transportcollege)	3
Helicon MBO Nijmegen	3
Geen vervolgkeuze	3
ROC Nijmegen	3
REA-college	3
Instituut Thomas	2
ROC Nova College	2
Business school Notenboom	2
ROC Landstede	2
Helicon MBO Velp	2
School 23	1
ROC van Twente	1
Deltion College	1
Da Vinci College	1
Nimeto	1
AOC De Groene Welle	1
Fotovakschool	1
Helicon MBO	1
ROC van Amsterdam	1
IVA	1
mboRijnland	1
ROC Top	1
MBO Amersfoort	1
Leidse Instrumentmakersschool	1
Eindtotaal	4730

Tabel 4: School vervolgkeuze en leerlingaantallen, eind november 2018

Leerlingen maakten soms de overstap naar het mbo niet, maar bleven op het vo. Hieronder een overzicht van de aantallen leerlingen met een vervolgkeuze havo of vmbo.

Vervolgkeuze	Leerlingen
Havo andere school	58
Havo eigen school	417
VMBO andere school	8
VMBO eigen school	263
Eindtotaal	**746**

Tabel 5: Aantallen leerlingen met een vervolgkeuzes havo of vmbo, eind november 2018

Een aantal leerlingen wilde gaan werken of naar het buitenland, of er was geen contact meer mee. In al deze situaties werd door de decaan/mentor een vervolgkeuze in de overstap module gegeven waarmee de leerling werd overgedragen naar Leerplicht of RMC. Hieronder een overzicht vervolgkeuzes en van de aantallen leerlingen.

Vervolgkeuze	leerlingen
Defensie	2
In zorginstelling	1
Onderzoek bij Leerplicht	75
Onderzoek bij RMC	41
Politie	1
School buitenland/Uitwisselingsprogramma	15
Wil / Gaat werken	33
Eindtotaal	**168**

Tabel 6: Aantallen leerlingen met een vervolgkeuzes met overdracht naar LP en RMC, eind november 2018

In totaal zijn er 168 leerlingen overgedragen naar LP/RMC. Eind november hadden 167 leerlingen die waren overgedragen naar LP/RMC de status definitief. Eén leerling was weer overgedragen naar het vo.

Onderstaande tabel laat de aantallen leerlingen zien die zijn overgedragen naar LP/RMC begin oktober, met daarbij de actuele status. Van het totaal zijn dan nog 70 leerlingen in behandeling, oftewel 50%.

Rijlabels	LP/RMC afgehandeld (terug naar VO)	LP/RMC definitief	LP/RMC in behandeling	Overgedragen aan LP/RMC	Eindtotaal
Defensie		1	1		2
In zorginstelling		1			1
Onderzoek bij Leerplicht	2	23	47		72
Onderzoek bij RMC		8	12		20
Politie			1		1
School buitenland/Uitwisselingsprogramma		13	1	1	15
Wil / Gaat werken		21	8	1	30
Eindtotaal	**2**	**67**	**70**	**2**	**141**

Tabel 7: Aantallen leerlingen met een vervolgkeuzes met overdracht naar LP en RMC, begin oktober

In tabel 8 zijn de aantallen leerlingen met een risicostatus gegeven op eind november. Het is onduidelijk waar deze leerlingen zich nu bevinden. Het totaal staat eind november op 13 leerlingen, de barometer van eind december laat 10 leerlingen zien.

Rijlabels	Afgemeld	Afgewezen	Handmatig toegevoegd	LP/RMC afgehandeld (terug naar VO)	Onbekend bij het MBO	Geen vervolgkeuze	Eindtotaal
ZZ - Ster College	3	1					4
Varendonck-College Someren	1					2	3
Vakcollege Eindhoven					2		2
H/V Sint-Joriscollege	1						1
De Rooi Pannen VMBO Eindhoven				1			1
V/P De Berkenschutse						1	1
V/P Taalbrug Diplomagericht			1				1
Eindtotaal	**5**	**1**	**1**	**1**	**2**	**3**	**13**

Tabel 8: School en aantallen leerlingen met een risicostatus, eind november 2018

In de regio bijeenkomst op 5 feb'19 heeft LP/RMC een toelichting gegeven. De leerlingen waren bekend bij LP/RMC en in behandeling. De definitieve bestemming was veelal bekend, echter de administratie in Intergrip was nog niet door LP/RMC bijgewerkt.

3.3 Regionaal vergelijk

In onderstaand overzicht worden de resultaten van de regio vergeleken met twee omringende regio's.

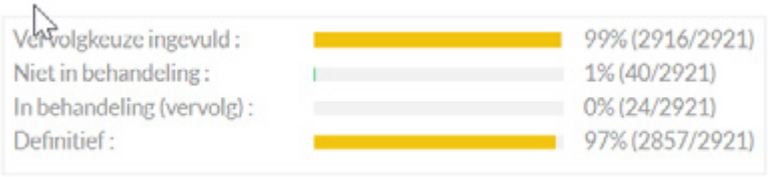
Eindscore barometer Zuid-Oost Brabant

Eindscore barometer West-Brabant

Eindscore barometer Midden Brabant

Figuur 3: Regionaal vergelijk

Vergeleken met de 2 regio's heeft Zuid-Oost Brabant een goede score behaald. Zo is 99% van de leerlingen definitief geplaatst, ten opzichte van West-Brabant (87%) en Midden Brabant (97%), een mooi resultaat. Ook heeft de regio de laagste percentages voor de aantallen leerlingen die Niet in behandeling zijn, de zogenaamde risicoleerlingen.

3.5 Digitaal Doorstroomdossier doelstellingen en realisatie

Dit jaar is naast de overstapmodule van Intergrip, waarin de leerlingen gemonitord worden in hun overstap, ook het Digitaal Doorstroomdossier (DDD) weer gebruikt. Dit document dient als overdrachtsdocument van het vo richting het mbo.

Leerlingen			Dossiers				
Totaal	Met DDD	Met overdracht	Totaal	Deel A	Deel B	Akkoord	Afgerond
5384	96% (5166/5384)	475 (8%)	8339	521 (6%)	49 (0%)	167 (2%)	91% (7602/8339)

Tabel 9: Leerlingaantallen met DDD, aantallen dossiers en afgerond op eind november 2018

Tabel 3 laat zien 96% van de 5384 leerlingen een dossier heeft aangemaakt. In totaal zijn 8339 dossiers aangemaakt en daarvan is 91% afgerond. Een leerling kan meerdere dossiers aanmaken, waardoor niet alle dossiers worden afgerond. Als een leerling al duidelijkheid heeft over een aanmelding is de leerling minder geneigd om de andere dossiers af te ronden (2% wacht op akkoord v/d leerling).

In totaal is bij 8% van de leerlingen aangegeven dat er een warme overdracht dient plaats te vinden. Het mbo kan deze overdrachten in een overzicht terug vinden, zodat dit direct opgepakt kan worden door de verantwoordelijke binnen de sector. Het is op basis van de aantallen moeilijk om conclusies te trekken of dit aantal laag of overeenkomstig het percentage zorgleerlingen op het vo die ook een warme overdracht verdienen of nodig hebben.

De doelstelling - Op 1 april heeft 90% van de bij de MBO's in Zuidoost-Brabant aangemelde leerlingen een afgerond DDD – is met 91% behaald.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Conclusies
Er is - net als voorgaande jaren - veel werk verzet door de diverse partijen VO, MBO en leerplicht/RMC en mede hierdoor vallen de resultaten niet tegen. En aantal doelstellingen zijn net niet behaald, hoewel er wel een verbeterstap zichtbaar is t.o.v. het jaar 2017. Ten opzichte van andere omliggende regio's, presteert de regio Zuid-Oost Brabant goed.

De datum van 1 april die zo belangrijk is voor leerlingen om zeker te zijn van een plek in de opleiding van hun eerste keuze heeft geen effect gehad op de resultaten. Ook in het voorgaande jaar, hadden veel leerlingen zich al voor 1 april aangemeld bij een opleiding, en dit percentage is in 2018 gelijk gebleven.
4.2. Aanbevelingen
Uit afgelopen jaar wordt een aantal aanbevelingen gedaan voor het komende overstapjaar:
Communiceer in januari naar het vo om handmatig vervolgkeuzes voor leerlingen in te voeren, om hiermee tegemoet te komen aan doelstelling 3 - Op 1 februari is van 80% van de leerlingen een vervolgkeuze bekend in Intergrip

De diplomaregistratie voor 24 juli en voor 9 juli kan nog meer worden gedaan, en verdient in het komend jaar extra aandacht. Communicatie richting vo met instructie kan hierbij helpen.
In augustus/september hadden veel leerlingen de status 'In behandeling bij LP/RMC'. In de regio bijeenkomst van 5 feb'19 is hierbij de toelichting door LP/RMC gegeven, dat deze leerlingen een definitieve bestemming hadden, en dat de administratie hiervan in Intergrip achterliep. Afgesproken is om deze leerlingen in het komend jaar '18/'19 eerder de status definitief- afgehandeld door LP/RMC te geven.
Van de meetbare doelstellingen zijn de percentages voldoende ambitieus. Aan te bevelen is om deze ongewijzigd te laten.

5. Definities

Risicoleerlingen

Risicoleerlingen zijn leerlingen waar vervroegd schooluitval dreigt. Dit zijn de leerlingen met een risico status, zie hieronder.

- LP/RMC afgehandeld (terug naar VO)
- Onbekend bij het MBO
- Afgewezen
- Afgemeld
- Beëindigd
- Handmatig toegevoegd
- Vervolgkeuze in DDD
- Vervolgkeuze toegevoegd door student
- Overgedragen aan LP/RMC
- Geen Status

Brabant-Zuidoost

Centraal postadres
Postbus 810
5700 AV Helmond
Telefoon 088 0031 100
Fax 088 0031 199

info@ggdbzo.nl
www.ggdbzo.nl

Vestiging Helmond
De Callenburgh 2
5701 PA Helmond

Vestiging Eindhoven
Stadhuisplein 2
5611 EM Eindhoven